

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA GOSPODARSKI RAZVOJ IN TEHNOLOGIJO

Kotnikova ulica 5, 1000 Ljubljana

T: 01 400 36 00, 01 400 33 11

F: 01 433 10 31

E: gp.mgrt@gov.si

www.mgrt.gov.si

Številka: 007-263/2015/34

Ljubljana, 16. marec 2016

EVA: 2015-2130-0054

GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE

Gp.gs@gov.si

ZADEVA: Zakon o pomoči za reševanje in prestrukturiranje gospodarskih družb in zadrug v težavah – predlog za obravnavo

1. Predlog sklepov vlade:

Na podlagi drugega odstavka 2. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G in 65/14) je Vlada Republike Slovenije na seji dne pod točko sprejela naslednji

SKLEP

Vlada Republike Slovenije je določila besedilo predloga zakona o pomoči za reševanje in prestrukturiranje gospodarskih družb in zadrug v težavah (EVA 2015-2130-0054) ter ga pošilja v obravnavo Državnemu zboru Republike Slovenije po rednem zakonodajnem postopku.

Mag. Darko Krašovec
GENERALNI SEKRETAR

Priloga:

- predlog zakona o pomoči za reševanje in prestrukturiranje gospodarskih družb in zadrug v težavah

Sklep prejmejo:

- Državni zbor Republike Slovenije
- ministrstva
- Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo

2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:

/.

3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:

- Dr. Sabina Koleča, generalna direktorica, MGRT - DPKT
- Mag. Gorazd Kovačič, sekretar, MGRT - DPKT
- Tanja Bakan Rožič, sekretarka, MGRT - DPKT

3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:

/

4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:		
<ul style="list-style-type: none"> – Zdravko Počivalšek, minister – Aleš Cantarutti, državni sekretar – Dr. Sabina Koleča, generalna direktorica MGRT - DPKT – Mag. Gorazd Kovačič, sekretar, MGRT - DPKT – Tanja Bakan Rožič, sekretarka, MGRT – DPKT 		
5. Kratek povzetek gradiva:		
<p>Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo izvaja postopke dodeljevanja državnih pomoči za prestrukturiranje družb v težavah v skladu z Zakonom o pomoči za reševanje in prestrukturiranje gospodarskih družb v težavah (Uradni list Republike Slovenije, št. 44/07 – uradno prečiščeno besedilo, 51/11, 39/13 in 56/13; v nadaljnjem besedilu: ZPRPGDT) po sedanjem sistemu od leta 2005.</p> <p>ZPRPGDT je bil pri Komisiji EU priglašen kot shema državnih pomoči, zato je moralo Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo pri dodeljevanju tovrstne državne pomoči spoštovati tudi Smernice Skupnosti o državni pomoči za reševanje in prestrukturiranje podjetij v težavah (Uradni list EU, 2004/C 244/02, v nadaljnjem besedilu: smernice). S 1. 7. 2014 je Komisija EU sprejela nove Smernice Skupnosti o državni pomoči za reševanje in prestrukturiranje nefinančnih podjetij v težavah (Uradni list EU, 2014/C 249/01), pri tem pa s 1. 2. 2015 postavila skrajni rok veljavnosti starih shem na podlagi smernic iz leta 2004. V tem okviru je bila potrebna ustrezna prilagoditev domače pravne podlage, da jo bo mogoče pri Komisiji EU prijaviti kot novo, s pravili EU usklajeno shemo pomoči za reševanje in prestrukturiranje. Upoštevajoč vse zahtevane uskladitve z novimi smernicami in namerami za strokovno-tehnične izboljšave zakonskega gradiva se je izkazalo, da je treba pripraviti nov predlog zakona.</p> <p>Nove smernice EU sicer ne prinašajo obsežnih sistemsko-konceptualnih sprememb pri dodeljevanju državnih pomoči gospodarskim subjektom v težavah, pač pa spremembe, ki zahtevajo večjo selektivnost tovrstne državne pomoči (jasnejša opredelitev meril upravičljivosti) in prispevajo k večji učinkovitosti (večji poudarek na vlogi tržnih deležnikov pri prestrukturiranju z državno pomočjo, izbira ustreznih instrumentov, priprava ustreznega programa prestrukturiranja ipd.) S predlogom zakona se omogoča dostopnost do pomoči za reševanje in prestrukturiranje gospodarskih družbam in zadrugam v težavah.</p>		
6. Presoja posledic za:		
a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	NE
b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	NE
c)	administrativne posledice	NE
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	DA
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	NE
e)	socialno področje	NE
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: <ul style="list-style-type: none"> – nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja – razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna – razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij 	NE
7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR: (Samo če izberete DA pod točko 6.a.)		

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
	Tekoče leto (t)	t + 1	t + 2	t + 3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) obveznosti za druga javnofinančna sredstva				
II. Finančne posledice za državni proračun				
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:				
Novi prihodki	Znesek za tekoče leto (t)		Znesek za t + 1	
SKUPAJ				
OBRAZLOŽITEV:				
I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
V zvezi s predlaganim vladnim gradivom se navedejo predvidene spremembe (povečanje, zmanjšanje):				
<ul style="list-style-type: none"> – prihodkov državnega proračuna in občinskih proračunov, – odhodkov državnega proračuna, ki niso načrtovani na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov, 				

- obveznosti za druga javnofinančna sredstva (drugi viri), ki niso načrtovana z ukrepih oziroma v projektih sprejetih proračunov.

II. Finančne posledice za državni proračun

Prikazane morajo biti finančne posledice za državni proračun, ki so na proračunskih postavkah načrtovane v dinamiki projektov oziroma ukrepov:

II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:

Navedejo se proračunski uporabnik, ki financira projekt oziroma ukrep; projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in proračunske postavke (kot proračunski vir financiranja), na katerih so v celoti ali delno zagotovljene pravice porabe (v tem primeru je nujna povezava s točko II.b). Pri uvrstitvi novega projekta oziroma ukrepa v načrt razvojnih programov se navedejo:

- proračunski uporabnik, ki bo financiral novi projekt oziroma ukrep,
- projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in
- proračunske postavke.

Za zagotovitev pravic porabe na proračunskih postavkah, s katerih se bo financiral novi projekt oziroma ukrep, je treba izpolniti tudi točko II.b, saj je za novi projekt oziroma ukrep mogoče zagotoviti pravice porabe le s prerazporeditvijo s proračunskih postavk, s katerih se financirajo že sprejeti oziroma veljavni projekti in ukrepi.

II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:

Navedejo se proračunski uporabniki, sprejeti (veljavni) ukrepi oziroma projekti, ki jih proračunski uporabnik izvaja, in proračunske postavke tega proračunskega uporabnika, ki so v dinamiki teh projektov oziroma ukrepov ter s katerih se bodo s prerazporeditvijo zagotovile pravice porabe za dodatne aktivnosti pri obstoječih projektih oziroma ukrepih ali novih projektih oziroma ukrepih, navedenih v točki II.a.

II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:

Če se povečani odhodki (pravice porabe) ne bodo zagotovili tako, kot je določeno v točkah II.a in II.b, je povečanje odhodkov in izdatkov proračuna mogoče na podlagi zakona, ki ureja izvrševanje državnega proračuna (npr. priliv namenskih sredstev EU). Ukrepanje ob zmanjšanju prihodkov in prejemkov proračuna je določeno z zakonom, ki ureja javne finance, in zakonom, ki ureja izvrševanje državnega proračuna.

7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR:

(Samo če izberete NE pod točko 6.a.)

Gradivo nima finančnih posledic.

8. Predstavitev sodelovanja javnosti:

Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:

DA

(Če je odgovor NE, navedite, zakaj ni bilo objavljeno.)

(Če je odgovor DA, navedite:

Datum objave: 22. 9. 2015

K objavljenemu gradivu ni bilo danih pripomb, mnenj ali predlogov.

V razpravo so bili vključeni:

- nevladne organizacije,
- predstavniki zainteresirane javnosti,
- predstavniki strokovne javnosti,
- občine in združenja občin ali pa navedite, da se gradivo ne nanaša nanje.

Mnenja, predlogi in pripombe z navedbo predlagateljev (imen in priimkov fizičnih oseb, ki niso poslovni subjekti, ne navajajte):

Upoštevani so bili:

- v celoti,
- večinoma,
- delno,
- niso bili upoštevani.

Bistvena mnenja, predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani, ter razlogi za neupoštevanje:

Poročilo je bilo dano

Javnost je bila vključena v pripravo gradiva v skladu z Zakonom o ..., kar je navedeno v predlogu predpisa.)

9. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:

DA

10. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:

DA

**Zdravko Počivalšek
MINISTER**

Priloge:

- priloga 3: predlog zakona o pomoči za reševanje in prestrukturiranje gospodarskih družb in zadrug v težavah
- mnenje ministrstev
- mnenje Službe Vlade RS za zakonodajo

**ZAKON O POMOČI ZA REŠEVANJE IN PRESTRUKTURIRANJE
GOSPODARSKIH DRUŽB IN ZADRUG V TEŽAVAH**

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM PREDLOGA ZAKONA

Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo izvaja postopke dodeljevanja državnih pomoči za prestrukturiranje gospodarskih družb v težavah v skladu z Zakonom o pomoči za reševanje in prestrukturiranje gospodarskih družb v težavah (Uradni list Republike Slovenije, št. 44/07 – uradno prečiščeno besedilo, 51/11, 39/13 in 56/13; v nadaljnjem besedilu: ZPRPGDT) po sedanjem sistemu od leta 2005.

Finančno in poslovno prestrukturiranju gospodarskih subjektov sta v slovenskem gospodarstvu potrebna tudi po zaključku recesije in nastopu obdobja zmerne konjunktore, ki jo beležimo do leta 2014 naprej. Po oceni Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo in Banke Slovenije ima v letu 2015 še vedno približno 20 % slovenskih gospodarskih subjektov težave s kapitalsko ustreznostjo in solventnostjo (neto dolg v razmerju do EBITDA presega mejno vrednost 5). Tudi po sanaciji bančnega sistema v letih 2013 in 2014 ter prenosu dela slabih terjatev na Družbo za upravljanje terjatev bank ostaja v slovenskih bankah po podatkih Banke Slovenije za leto 2015 še vedno dobrih 5,5 milijarde evrov nedonosnih kreditov. Ta vsota zajema kredite z zamudo 90 dni in kredite z majhno verjetnostjo plačila, vključno s prestrukturiranimi krediti, kar pomeni, da je slabih bančnih naložb še vedno 20 odstotkov od skupno podeljenih kreditov v znesku 27,7 milijarde evrov. Navedeni podatki potrjujejo potrebo po prestrukturiranju realnega sektorja kot stalnem procesu, ki ga dodatno generirajo sistemska tveganja in asimetrični gospodarski šoki, ki so bili in ostajajo prisotni tako na ravni svetovnega gospodarstva kot v državah Evropske unije, kamor se Slovenija kot majhno, odprto in izvozno usmerjeno gospodarstvo izrazito nagiba.

Kot je nakazano že v predhodnem odstavku, je v preteklem obdobju država v okviru nosilcev ekonomske politike izgradila sistem, ki gospodarskim subjektom omogoča učinkovito prestrukturiranje, temelji pa na posodobljeni institucionalno-pravni podlagi,¹ sanaciji bančnega sistema in aktivni vlogi Družbe za upravljanje terjatev bank. V vzpostavljenem sistemu proces prestrukturiranja gospodarstva sloni na aktivni vlogi tržnih deležnikov. Vendar je nujno, da država oziroma Vlada Republike Slovenije ohrani institucionalno podlago za aktivni vstop v proces prestrukturiranja določenih gospodarskih subjektov, če oceni, da je to potrebno z vidika zagotavljanja narodno-gospodarskih koristi. Predlagani zakon o pomoči za reševanje in prestrukturiranje gospodarskih družb in zadrug v težavah pomeni takšno podlago.

V splošnem sistemu državnih pomoči v Republiki Sloveniji in Evropski uniji je imelo njihovo dodeljevanje za reševanje in prestrukturiranje gospodarskih družb v težavah zelo posebno vlogo, po predlogu nove zakonske ureditve pa bo ta vloga na domačih tleh še bolj poudarjena. Tovrstne državne pomoči lahko upravičujejo le na primer socialni ali regionalnopolitični razlogi, potreba po upoštevanju strateške vloge posameznih gospodarskih subjektov v nacionalnem gospodarstvu ali v izjemnem primeru težnje po vzdrževanju konkurenčne tržne strukture, kadar

¹ Novelirana zakonodaja, ki ureja postopke v zvezi z insolventnostjo.

bi izginjanje gospodarskih subjektov lahko vodilo v monopolni ali škodljivi oligopolni položaj. Po drugi strani pa ne bi bilo upravičeno, če bi umetno obdržali pri življenju gospodarske subjekte v sektorju z dolgoročno strukturno presežno zmogljivostjo ali če lahko ti preživijo le s ponavljajočimi se državnimi posegi.

Zato je uporaba pomoči za reševanje in prestrukturiranje gospodarskih družb in po novem tudi zadrug v težavah, dopustna le izjemoma in je upravičena ob upoštevanju nekaterih pogojev, predvsem kadar obseg neugodnih gospodarsko-socialnih posledic za državo ali regijo ter narodnogospodarska analiza stroškov in koristi to opravičujeta.

Iz v predhodnih odstavkih navedenih razlogov se je pomoč za reševanje in prestrukturiranje v dosednji praksi namenjala izključno gospodarskim družbam iz zakona, ki ureja gospodarske družbe. S predlogom zakona se možnost dodelitve razširja še na zadruge, ustanovljene po zakonu, ki ureja zadruge. Gospodarske družbe in zadruge so edina pravno-organizacijska oblika podjetniške dejavnosti v okviru celotnega pravo-organizacijskega spektra gospodarskih subjektov, ki potencialno lahko zadostijo strožjim merilom izjemnosti in selektivnosti, ki jih uvaja nov zakonski predlog. To pomeni, da le gospodarske družbe in zadruge ob izpolnjevanju določenih pogojev (velikost in vpetost v širše gospodarsko okolje) lahko izpolnjujejo merilo pomembne sistemske vloge gospodarskega subjekta v regiji ali sektorju.

Pomoči za reševanje in prestrukturiranje so se od leta 2005 do leta 2014 dodeljevale s kratkoročnimi ali dolgoročnimi krediti in subvencijami, po letu 2011 pa se je ob pomanjkanju proračunskih sredstev na PP B-bilance začel uveljavljati tudi instrument državnega poročstva. Z novelo ZPRPGDT v letu 2013 je bila ponovno uvedena možnost kapitalskih naložb.

ZPRPGDT je bil pri Komisiji EU priglasi kot shema državnih pomoči, zato je moralo Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo pri dodeljevanju tovrstnih državnih pomoči spoštovati tudi Smernice Skupnosti o državni pomoči za reševanje in prestrukturiranje podjetij v težavah (Uradni list EU, 2004/C 244/02, v nadaljnjem besedilu: smernice 2004). S 1. julijem 2014 je Komisija EU sprejela nove Smernice Skupnosti o državni pomoči za reševanje in prestrukturiranje nefinančnih podjetij v težavah (Uradni list EU, 2014/C 249/01; v nadaljnjem besedilu: smernice 2014), pri tem pa s 1. februarjem 2015 postavila skrajni rok veljavnosti starih shem na podlagi smernic 2004. Zato je treba ustrezno prilagoditi obstoječo zakonodajo smernicam 2014, da bo posodobljeno zakonsko ureditev mogoče pri Komisiji EU prijaviti kot novo, s pravili EU usklajeno shemo državnih pomoči.

Upoštevajoč vse zahtevane uskladitve z novimi smernicami in prizadevanji za strokovno-tehnične izboljšave zakonskega gradiva, ki so nastale v več kot desetletni praksi izvajanja državnih pomoči gospodarskim družbam v težavah, se je izkazalo, da je treba pripraviti popolnoma novo besedilo zakona z naslovom Zakon o pomoči za reševanje in prestrukturiranje gospodarskih družb in zadrug v težavah (v nadaljnjem besedilu: predlog zakona).

Smernice 2014 ne prinašajo obsežnih sistemsko-konceptualnih sprememb dodeljevanja pomoči za reševanje in prestrukturiranje. Še zmeraj izhajajo iz tega, da pomoč za reševanje in pomoč za prestrukturiranje spadata med najbolj izkrivljajoče oblike državne pomoči. Splošno priznано

² Ta praksa se je na območju Republike Slovenije pričela uveljavljati v letu 2014, ko je Združenje bank Slovenije sprejelo Slovenska načela finančnega prestrukturiranja dolgov v gospodarstvu, h katerim so pristopile vse poslovne banke, članice združenja.

je, da produktivnost v uspešnih sektorjih gospodarstva ne raste zaradi povečevanja produktivnosti vseh gospodarskih subjektov na trgu, temveč predvsem zato, ker učinkovitejši in tehnološko naprednejši gospodarski subjekti rastejo na račun tistih, ki so manj učinkoviti ali imajo zastarele proizvode. Izstop manj učinkovitih gospodarskih subjektov s trga omogoča rast učinkovitejših konkurentov, sredstva pa se vrnejo na trg, kjer jih je mogoče produktivneje uporabiti. Zato naj se tovrstna državna pomoč dodeljuje izjemoma in pod natančno določenimi pogoji, ki omogočajo in zagotavljajo združljivost s pravili notranjega trga na podlagi 2. in 3. točke 107. člena Pogodbe o delovanju Evropske unije. Smernice 2014 prinašajo novosti in posodobljeno dodeljevanje državne pomoči gospodarskim subjektom v težavah, ki stremi k dvigu učinkovitosti in povečanju dolgoročnih ugodnih učinkov te pomoči na njihovo poslovanje. Pretekla poslovna praksa je namreč pokazala, da so pomoči za reševanje in prestrukturiranje toliko bolj učinkovite, kolikor so v sanacijo gospodarskih subjektov z javnim denarjem vključeni tudi tržni deležniki, ki prispevajo občutni delež finančnih virov.

Ključni poudarki predloga zakona v razmerju do doslej veljavnega ZPRPGDT naj bi pripomogli k večji selektivnosti tovrstnih pomoči (jasnejša opredelitev meril upravičljivosti) in večji učinkovitosti (večji poudarek na vlogi tržnih deležnikov pri prestrukturiranju z državno pomočjo, izbira ustreznih instrumentov, priprava ustreznega programa prestrukturiranja ipd.).

V predlog zakona se iz smernic 2014 prenašajo tiste določbe, ki dajejo vsebinski okvir urejanju področja pomoči za reševanje in prestrukturiranje v notranji zakonodaji in omogočajo prigrasitev predloga zakona pri Komisiji EU kot shemo državnih pomoči za male in srednje velike gospodarske družbe in zadrage. Pogoji za dodelitev pomoči se z upoštevanjem smernic iz leta 2014 ter na podlagi nujnih izboljšav zaradi strokovno-tehničnih razlogov čim bolj prilagajajo ekonomskim razmeram gospodarskih družb in zadrug, ki po izbruhu svetovne finančno-gospodarske krize poslujejo v razmerah povečane negotovosti in zaostrenega konkurenčnega boja. Hkrati se spoštujejo vse zahteve, ki nam jih s splošnimi pravili o državnih pomočeh postavlja Evropska komisija. Ob sprejetju predloga zakona se pričakujejo ugodni učinki na večih ravneh. Tovrstne državne pomoči se bodo dodeljevale selektivneje, postopki pa bodo doslednejši z vidika načel in dobre prakse prestrukturiranja, ki se je v zadnjem obdobju uveljavila v Republiki Sloveniji.² Postopki dodeljevanja bodo tudi strokovnejši, saj bo dodatno upoštevana tudi mnenje tržnih deležnikov, ki sodelujejo v procesu prestrukturiranja z državno pomočjo. Pričakuje se, da se bo navedeno odrazilo v dvigu učinkovitosti dodeljenih pomoči za reševanje in prestrukturiranje, merjeno z deležem gospodarskih družb in zadrug, prejemnic pomoči, ki jim je uspelo povrniti si dolgoročno sposobnost preživetja na trgu.

S predlaganimi normativnimi rešitvami se želijo zagotoviti večje možnosti učinkovitega in realnega prestrukturiranja gospodarskih družb in zadrug v težavah ter izboljšati možnosti za njihovo ohranitev ter ohranitev delovnih mest, pa tudi možnosti za stabilnejše delovanje slovenskega gospodarskega sistema.

S predlaganim zakonskim besedilom zakona se uvajajo tudi nekatere nujne spremembe, ki so se v preteklem obdobju na izvedbeni ravni dodeljevanja državnih pomoči gospodarskim družbam v težavah pokazale kot moteče ali zavirajoče ter bodo tako omogočile učinkovitejše vodenje tovrstnih postopkov.

2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1 Cilji

Splošni cilji:

- prilagoditev pogojev za dodelitev pomoči za reševanje in prestrukturiranje dejanskim ekonomskim razmeram gospodarskih družb in zadrug na eni strani in preoblikovanemu sistemskemu okviru, ki ga na splošni ravni EU postavlja Komisija EU s svojimi smernicami 2014;
- povečati učinkovitost reševanja gospodarskih družb in zadrug v težavah ob porazdelitvi bremen prestrukturiranja med državo in tržnimi deležniki;
- zagotoviti ustrezno presojo upravičljivosti dodelitve tovrstne pomoči v skladu s pravili notranjega trga na podlagi 107. člena Pogodbe o delovanju Evropske unije.

2.2 Načela

Predlog zakona sledi predvsem naslednjima načeloma:

- načelu učinkovitega zagotavljanja pomoči za reševanje in prestrukturiranje gospodarskih družb in zadrug v težavah,
- načelu vzdržnosti javnih financ; z zagotavljanjem dodatnih mehanizmov, ki bodo povečali verjetnost povrnitve dolgoročne sposobnosti preživetja gospodarskih družb in zadrug na podlagi dodeljenih pomoči za reševanje in prestrukturiranje, se zmanjšuje potreba po ponavljajočih se pomočeh gospodarskim družbam in zadrugam v težavah.

2.3 Poglavitne rešitve

Ključne novosti, ki jih prinašajo smernice 2014 ter prizadevanja za strokovno-tehnične izboljšave zakonske materije in so zahtevale pripravo predloga zakona, so:

- a) Dopolnjena opredelitev pojma gospodarske družbe in zadruge v težavah:

Opredelitev je določena že s Smernicami Skupnosti o državni pomoči za reševanje in prestrukturiranje nefinančnih podjetij v težavah (Uradni list EU, 2014/C 249/01) in je veljavna ter splošno sprejeta na območju vseh držav EU. Podrobnejša obrazložitev je podana pri obrazložitvi 8. člena.

- b) Dostop pomoči za reševanje in prestrukturiranje tudi za zadruge v težavah:

Zadruge so bile doslej neupravičeno, brez ustreznega vsebinskega razloga, izpuščene iz zakonske ureditve pomoči za reševanje in prestrukturiranje. Dejstvo je, da na območju Republike Slovenije posluje več zadrug, ki imajo zaradi svoje organiziranosti, velikosti in števila zaposlenih ter vpetosti v širše gospodarsko okolje pomembno sistemsko vlogo in jim je treba zagotoviti možnost za dodelitev pomoči za reševanje in prestrukturiranje po tem zakonu.

- c) Uvajanje nove oblike državne pomoči »začasna podpora prestrukturiranju«:

Na celotnem območju EU se je po začetku svetovne finančno-gospodarske krize pokazala potreba, še posebej takrat, ko tržni deležniki aktivno sodelujejo pri prestrukturiranju, po uvedbi prožnejših oblik državne pomoči, ki za vse udeležence pomenijo manjše administrativno breme: začasna podpora prestrukturiranju je takšen primer nove vrste pomoči, ki jo uvajamo s predlogom zakona.

- d) Nova merila upravičljivosti – da izstop upravičene gospodarske družbe ali zadruge s trga verjetno povzroči resne socialne težave ali veliko tržno pomanjkljivost:

Opredelitev oziroma konkretizacija teh meril je nujna, da se zagotovi večja selektivnost in preglednost dodeljevanja tovrstnih pomoči, hkrati pa je s procesom dodeljevanja pomoči za reševanje in prestrukturiranje spoštovanje javnega interesa še doslednejše.

e) Novo opredeljene obvezne sestavine programa prestrukturiranja:
Program prestrukturiranja je ključni pravni temelj, na podlagi katerega se dodeli pomoč. Namen predloga zakona je priprava izhodišča, do bodo programi prestrukturiranja družb in zadrug v težavah pripravljeni čim boljše ter na podlagi objektivnih strokovnih podlag.

f) Obvezna, stanju v gospodarski družbi ali zadrugi sorazmerna porazdelitev bremen sanacije med državo in tržne deležnike:

Tržni deležniki morajo ustrezno sodelovati pri izvajanju prestrukturiranja gospodarskih družb in zadrug v težavah: to je pogoj, da se v proces prestrukturiranja lahko vključi tudi država. Na ta način se zagotovi večja verodostojnost procesa in izboljša končni želeni učinek, to je dolgoročna sposobnost za preživetje na trgu.

g) Ukrepi v zvezi z ravnanjem – prepoved ravnanj upravičenca glede zlorab, ki na podlagi dodeljene pomoči podaljšujejo izkrivljanje strukture trga ali zaščito upravičenca pred zdravo konkurenco:

Za zagotavljanje poštene konkurence na trgu je treba zagotoviti, da družba ali zadruga v težavah dodeljene pomoči ne bi trajno zlorabljala za pridobivanje konkurenčnih prednosti. V tej povezavi s predlogom zakona je pomembna tudi nujnost sprejetja izravnalnih ukrepov v primeru dodelitve pomoči za reševanje in prestrukturiranje.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

Sprejem predloga zakona ne bo imel neposrednih finančnih posledic za državni proračun in druga javnofinančna sredstva. Finančne posledice bodo nastajale šele takrat, ko bodo upravičenci na Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo (oziroma na druga pristojna ministrstva) podali vloge za dodelitev pomoči za reševanje in prestrukturiranja in bodo te pozitivno rešene ter bo pomoč odobrila Vlade Republike Slovenije.

Sredstva za dodeljevanje pomoči gospodarskim družbam in zadrugam v težavah so opredeljena z vsakokratnim proračunom RS. Konkretno je na proračunskih postavkah B-bilance za namene reševanja in prestrukturiranja gospodarskih družb in zadrug v težavah v sprejetem Proračuna RS za leti 2016 in 2017 v okviru opredeljenih pravic črpanj na voljo 8 mio EUR, dejansko stanje pa je lahko tudi nižje in odvisno od prilivov na proračunske postavke B-bilance.

Za namene dodeljevanja pomoči za reševanje in prestrukturiranje gospodarskih družb in zadrug v težavah se lahko uporabijo tudi poročstva iz skupne poročstvene kvote, ki je določena z Zakonom o izvrševanju proračuna RS za leti 2016 in 2017.

Kljub temu, da se nominalni oziroma potencialni krog subjektov za dodelitev pomoči za reševanje in prestrukturiranje razširja z gospodarskih družb še na zadruge, pa se z dodatnimi zakonskimi določbami, predvsem z opredelitvijo sistemsko pomembne vloge gospodarskega subjekta v regiji ali sektorju (kar je pogoj za dodelitev državne pomoči), zagotavlja, da bodo tovrstne pomoči v prihodnje odobrene selektivno in v omejenem obsegu, kar z vidika angažiranih proračunskih sredstev ne bo pomenilo odstopanja od dosedanje prakse v zadnjem desetletnem obdobju.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Za izvajanje zakona ni treba zagotoviti dodatnih finančnih sredstev v že sprejetem državnem proračunu.

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

Po sprejetju predlaganega zakona bo področje dodeljevanja državnih pomoči gospodarskim družbam in zadrugam v težavah usklajeno s pravnim redom Evropske unije, konkretno s Smernicami Skupnosti o državni pomoči za reševanje in prestrukturiranje nefinančnih podjetij v težavah (Uradni list EU, 2014/C 249/01).

Pomembna večina držav članic Evropske unije prilagaja nacionalni svoj domači pravni red z novo sprejetimi smernicami, zato veliko svežih podatkov še ni na voljo.

Na podlagi novih Smernic Skupnosti o državni pomoči za reševanje in prestrukturiranje nefinančnih podjetij v težavah (Uradni list EU, 2014/C 249/01) so po podatkih Komisije EU - DG Competition na dan 15.3.2015 veljavne sheme priglasile le tri države: Avstrija, Nemčija in Italija, ki jih prikazuje spodnja preglednica.

DRŽAVA ČLANICA	SMERNICE EU - Guidelines on State aid for rescuing and restructuring non-financial undertakings in difficulty (2014/C 249)	Priglašene sheme na podlagi SMERNIC EU
Avstrija	Za velika podjetja izvajajo posamične priglasitve Komisiji EU na podlagi novih smernic.	Dežela Koroška ima prijavljenih več shem za mala in srednje velika podjetja s področja industrije in turizma z veljavnostjo do 31.2.2020. Uporabljajo različne instrumente državnih pomoči: subvencije, subvencije obrestnih mer, kredite z ugodno obrestno mero, poročstva države. Dodatno imajo prijavljeno tudi shemo za območje celotne države z veljavnostjo do 31.12.2020, namenjeno državni pomoči malim in srednje velikim podjetjem v težavah na področju spodbujanja turizma in aktivnega preživljanja prostega časa.
Nemčija	Za velika podjetja izvajajo posamične priglasitve Komisiji EU na podlagi novih smernic.	15.1.2015 je bila prijavljena in 25.2.2016 potrjena splošna shema za mala in srednje velika podjetja za območje celotne države. S tem se želijo izogniti posamičnim priglasitvam, ki so jih v preteklem obdobju izvajale posamezne zvezne dežele posamično. Shema je veljavna do 31.12.2020. Podobno, kot je predlagano v pričujočem zakonskem besedilu, uvajajo pomoči za reševanje, pomoči za prestrukturiranje ter začasno podporo za prestrukturiranje, maksimalna višina državne pomoči pa je 10 mio EUR. Oblike oziroma instrumenti državne pomoči niso vnaprej določeni.
Italija	Velika podjetja – spoštujejo postopek posamične priglasitve pri Komisiji EU	15.5.2015 je dežela Friuli-Venezia Giulia prijavila shemo za mala in srednje velika podjetja za spodbujanje kmetijske dejavnosti na manj razvitih območjih, ki je bila potrjena 16.12.2015. Pomoči v obliki nepovratnih sredstev in subvencij obrestne mere je namenjena naslednjim sektorjem: kmetijstvu, gozdarstvu in ribištvu. Shema je veljavna do 31.12.2020.

Vir: http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/index.cfm?fuseaction=dsp_result

Preostale članice Evropske unije, ki v tem trenutku nimajo prijavljenih oziroma notificiranih shem državnih pomoči za reševanje in prestrukturiranje, lahko pri dodeljevanju tovrstnih državnih pomoči uporabljajo postopek posamične priglasitve pri Komisiji EU, s tem pa so zavezane neposredno uporabljati Smernice Skupnosti o državni pomoči za reševanje in prestrukturiranje nefinančnih podjetij v težavah (Uradni list EU, 2014/C 249/01).

6.1 Presoja administrativnih posledic

a) v postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov: /

b) pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov: /

Predlog zakona nima administrativnih posledic.

6.2 Presoja posledic za okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki:

Predlog zakona nima posledic na okolje.

6.3 Presoja posledic za gospodarstvo:

Predlog zakona je namenjen dodeljevanju pomoči za gospodarske družbe in zadruge v težavah. Ker bodo merila upravičenosti bolje opredeljena, na drugi strani pa bo postopek dodeljevanja preglednejši in bolj strokoven ter bo zahteval tudi večjo vlogo tržnih deležnikov pri prestrukturiranju, bo pričakovani učinek na gospodarske družbe in zadruge ugoden.

To bo vplivalo na uvajanje novega poslovnega modela v gospodarske družbe in zadruge, prejemnice državne pomoči, ter povečalo njihovo kapitalsko ustreznost in finančno moč, zato bodo prestrukturirane gospodarske družbe in zadruge izboljšale svojo mednarodno konkurenčnost in dodano vrednost na zaposlenega.

6.4 Presoja posledic za socialno področje:

V povezavi z obrazložitvijo pod točko 6.3 bo imel predlog zakona ugodne posledice za socialno področje, saj bo z dejavnim izvajanjem (reševanje in prestrukturiranje gospodarskih družb in zadrug v težavah, ki imajo možnosti preživetja na trgu) mogoče ohraniti delovna mesta in tako zmanjšati pritisk na socialne pomoči.

6.5 Presoja posledic za dokumente razvojnega načrtovanja, :

Predlog zakona nima posledic na dokumente razvojnega načrtovanja.

6.6 Presoja posledic za druga področja: /

6.7 Izvajanje sprejetega predpisa:

a) Predstavitev sprejetega zakona:

Gre za spremembe, ki ne zahtevajo posebnih predstavitev. Če pa se bo pokazala potreba, bodo spremembe zakona predstavljene ciljnim skupinam (gospodarskim družbam in zadrugam) na seminarjih in delavnicah.

b) Spremljanje izvajanja sprejetega predpisa:

Izvajanje predpisa se bo spremljalo v okviru Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo ter drugih resornih ministrstev.

6.8 Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona: /

7. Prikaz sodelovanja javnosti pri pripravi predloga zakona:

- spletni naslov, na katerem je bil predpis objavljen:

<http://e-uprava.gov.si/e-prava/zakonodajalskanje.euprava?naziv=&min=12518&vrsta=2&podrocje=&status=&leto=>

http://www.mgrrt.gov.si/si/zakonodaja_in_dokumenti/podjetnistvo_konkurencnost_in_tehnologija/predlogi_predpisov/

- čas trajanja javne predstavitve, v katerem je bilo mogoče sporočiti mnenja, predloge in pripombe: 1 mesec
- na objavljeni predlog predpisa niso bile dane pripombe, mnenja ali predlogi.

8. Navedba, kateri predstavniki predlagatelja bodo sodelovali pri delu državnega zbora in delovnih teles

Pri delu Državnega zbora Republike Slovenije bodo sodelovali:

- Zdravko Počivalšek, minister
- Aleš Cantarutti, državni sekretar
- dr. Sabina Koleča, generalna direktorica, MGRT - DPKT
- mag. Gorazd Kovačič, sekretar, MGRT - DPKT
- Tanja Bakan Rožič, sekretarka, MGRT – DPKT

II. BESEDILO ČLENOV

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen (vsebina zakona)

Ta zakon določa vrste pomoči za reševanje in prestrukturiranje gospodarskih družb (v nadaljnjem besedilu: družbe) in zadrug v težavah, pogoje in postopek za dodelitev pomoči za reševanje in prestrukturiranje ter način zagotavljanja sredstev iz proračuna Republike Slovenije.

2. člen (namen in načela)

(1) Namen zakona je omogočiti družbam in zadrugam v težavah, ki imajo pomembno sistemsko vlogo pri razvoju države, regije ali sektorja, obnovo dolgoročne sposobnosti preživetja na trgu ob ohranitvi delovnih mest, pridobljenega znanja (know-how) ter ob aktivnem in sorazmernem sodelovanju tržnih deležnikov.

(2) Pomoči družbam in zadrugam v težavah se dodeljujejo izjemoma, v skladu z načeli gospodarnosti, preglednosti in nujnosti, za zagotavljanje gospodarske in socialne kohezije.

3. člen (pomen pojmov)

(1) Pojmi, uporabljeni v tem zakonu, imajo naslednji pomen:

1. »družba« je gospodarska družba v skladu z zakonom, ki ureja gospodarske družbe in ima sedež v Republiki Sloveniji;
2. »zadruga« je zadruga v skladu z zakonom, ki ureja zadruge in ima sedež v Republiki Sloveniji;
3. »mala družba ali zadruga« je družba ali zadruga, ki ima manj kot 50 zaposlenih in katere letni prihodek ne presega 10 milijonov eurov ali letna vrednost aktive ne presega 10 milijonov eurov;
4. »srednje velika družba ali zadruga« je družba ali zadruga, ki ima manj kot 250 zaposlenih in katere letni prihodek ne presega 50 milijonov eurov ali letna vrednost aktive ne presega 43 milijonov eurov;
5. »velika družba ali zadruga« je družba ali zadruga, ki ni mala ali srednje velika ter družba ali zadruga, v kateri ima država neposredno ali posredno 25- ali več odstotni delež kapitala ali glasovalnih pravic;
6. »družba ali zadruga s pomembno sistemsko vlogo pri razvoju države, regije ali sektorja« je družba ali zadruga, katere stečaj in prenehanje lahko povzroči eno ali več naslednjih okoliščin:
 - a) resne socialne težave ob povečani stopnji brezposelnosti,
 - b) nastanek velikih tržnih motenj in izkrivljanj konkurence,
 - c) tveganje prekinitve zagotavljanja pomembnega proizvoda oziroma storitve,
 - d) tveganje prekinitve delovanja pomembne vrednostne verige ali
 - e) izgubo pomembnega tehničnega, poslovnega ali strokovnega znanja in primerjalnih prednosti države;

7. »pristojno ministrstvo« je ministrstvo, ki je pristojno za dejavnost, ki jo opravlja družba ali zadruga.

(2) Izrazi, uporabljeni v tem zakonu, ki se nanašajo na osebe in so zapisani v moški slovnični obliki, so uporabljeni kot nevtralni za ženski in moški spol.

II. VRSTE, OBLIKE IN VIŠINA POMOČI ZA REŠEVANJE IN PRESTRUKTURIRANJE

4. člen (vrste)

Vrste pomoči za reševanje in prestrukturiranje po tem zakonu so:

- pomoč v času priprave programa prestrukturiranja (v nadaljnjem besedilu: pomoč za reševanje);
- pomoč za izvajanje programa prestrukturiranja za obnovo dolgoročne sposobnosti preživetja družbe ali zadruga (v nadaljnjem besedilu: pomoč za prestrukturiranje);
- pomoč, namenjena podpori prestrukturiranja družbe ali zadruga (v nadaljnjem besedilu: začasna podpora prestrukturiranju).

5. člen (oblike)

Oblike pomoči za reševanje in prestrukturiranje po tem zakonu so:

- krediti,
- subvencije,
- poročstva,
- kapitalske naložbe.

6. člen (višina)

Višina pomoči za reševanje in prestrukturiranje je omejena na najnižjo vsoto, ki posamezni družbi ali zadrugi v težavah zagotavlja dolgoročno sposobnost preživetja na trgu.

III. SPLOŠNI POGOJI ZA DODELITEV POMOČI ZA REŠEVANJE IN PRESTRUKTURIRANJE

7. člen (temeljni pogoji za dodelitev)

(1) Družba ali zadruga, ki želi pridobiti pomoč iz 4. člena tega zakona, mora izpolnjevati naslednje pogoje:

- da je družba ali zadruga v težavah;
- da ima sistemsko pomembno vlogo pri razvoju države, regije ali sektorja;
- da ima ohranjeno zdravo jedro in zagotovljen trg;
- da zoper družbo ali zadrugo ni uveden stečajni postopek oziroma likvidacija.

(2) Do pomoči za reševanje in prestrukturiranje niso upravičene družbe ali zadruga:

- ki nepretrgoma delujejo manj kot tri leta;
- ki nastanejo z likvidacijo prejšnje družbe ali zadruga ali s prevzemom njenih sredstev v zadnjih treh letih;
- iz sektorjev jeklarstva in premogovništva;
- za katere veljajo posebna pravila za finančne institucije;
- ki se štejejo za povezane v skladu z zakonom, ki ureja gospodarske družbe, razen če je mogoče dokazati, da so vzroki težav v družbi ali zadrugi sami, da težave niso posledica samovoljnega prerazporejanja stroškov med njimi in da povezana družba ali zadruga kot celota ni sposobna odpraviti težav.

8. člen **(opredelitev družbe in zadruga v težavah)**

(1) Družba ali zadruga je v težavah, kadar ni zmožna z lastnimi sredstvi ali sredstvi, ki jih lahko pridobi od svojih družbenikov, delničarjev, članov ali upnikov, ustaviti negativnih gibanj poslovanja in je brez posredovanja države kratko- ali srednje ročno ogrožen njen obstoj.

(2) Šteje se, da je družba v težavah, kadar gre za eno od naslednjih okoliščin:

- tekoča izguba kapitalne družbe skupaj s prenesenimi izgubami preteklih let doseže polovico vpoklicanega kapitala in izgube ni mogoče pokriti v breme prenesenega dobička, rezerv ali presežkov iz prevrednotenja;
- tekoča izguba osebne družbe skupaj s prenesenimi izgubami preteklih let doseže polovico kapitala iz računovodskih izkazov in izgube ni mogoče pokriti v breme prenesenega dobička, rezerv ali presežkov iz prevrednotenja;
- če je družba že postala plačilno nesposobna ali izpolnjuje pogoje za uvedbo postopkov v zvezi z insolventnostjo na podlagi zakona, ki ureja finančno poslovanje, postopke zaradi insolventnosti in prisilno prenehanje.

(3) Šteje se, da je zadruga v težavah, kadar gre za eno od naslednjih okoliščin :

- tekoča izguba zadruga skupaj s prenesenimi izgubami preteklih let doseže polovico vseh vpisanih članskih deležev in izgube ni mogoče pokriti v breme prenesenega dobička, rezerv ali presežkov iz prevrednotenja,
- če je zadruga že postala plačilno nesposobna ali izpolnjuje pogoje za uvedbo postopkov v zvezi z insolventnostjo na podlagi zakona, ki ureja finančno poslovanje, postopke zaradi insolventnosti in prisilno prenehanje.

(4) Ne glede na drugi in tretji odstavek tega člena se za veliko družbo ali zadrugo šteje, da je v težavah, če sta v zadnjih dveh letih skupaj izpolnjena naslednja pogoja:

- razmerje knjigovodskih vrednosti med dolgom in kapitalom je večje od 7,5 ter
- razmerje med izidom pred obrestmi, davki in amortizacijo ter finančnimi odhodki za obresti je nižje od 1.

9. člen **(pravilo enkratnosti)**

(1) Pomoč za reševanje in prestrukturiranje se v skladu z določbami tega zakona lahko dodeli enkrat v obdobju desetih let.

(2) Ponovna pomoč za reševanje in prestrukturiranje je mogoča po desetih letih od zaključenega prestrukturiranja.

(3) Izjemoma se po tem zakonu lahko ponovno dodeli pred potekom desetih let v naslednjih primerih:

- če dodelitev pomoči za prestrukturiranje sledi dodelitvi pomoči za reševanje kot del enotnega ukrepa za prestrukturiranje,
- če je bila v skladu s tem zakonom dodeljena pomoč za reševanje in po tej pomoči ni bila dodeljena pomoč za prestrukturiranje ali
- v izjemnih in nepredvidljivih okoliščinah, za katere družba ali zadruga ni odgovorna (npr. naravne nesreče).

IV. POMOČ ZA REŠEVANJE

10. člen **(opredelitev pomoči za reševanje)**

(1) Pomoč za reševanje je likvidnostna, začasna in povratna pomoč, katere namen je, da se družbi ali zadrugi v težavah omogoči nemoteno poslovanje v obdobju, ki je potrebno za izdelavo programa prestrukturiranja iz 14. člena tega zakona.

(2) Pomoč za reševanje se dodeli za odpravljanje likvidnostne krize in plačilne nesposobnosti družbe ali zadruge ter za nujne strukturne ukrepe, ki zahtevajo takojšnje ukrepanje.

(3) Podlaga za dodelitev pomoči za reševanje je osnutek programa prestrukturiranja, ki vključuje projekcije poslovanja za triletno obdobje.

(4) Pomoč za reševanje se lahko dodeli kot:

- kratkoročni kredit ali
- poroštvo za kratkoročni kredit.

11. člen **(kratkoročni kredit)**

(1) Kratkoročni kredit iz prve alineje četrtega odstavka prejšnjega člena mora biti odplačan najpozneje šest mesecev po izplačilu prvega obroka družbi ali zadrugi.

(2) Višina kratkoročnega kredita je omejena na znesek, ki omogoča tekoče poslovanje družbe ali zadruge nadaljnjih šest mesecev.

(3) Obrestna mera ne sme biti nižja od referenčne obrestne mere za izračun državnih pomoči, ki je vsota izhodiščne obrestne mere, ki jo določi Evropska komisija, povečana v skladu z diskontno stopnjo po pravilih za dodeljevanje državnih pomoči.

(4) Rok odplačila kratkoročnega kredita se lahko v primeru, ko velika družba ali zadruga program prestrukturiranja predloži pristojnemu ministrstvu in Evropski komisiji v šestih mesecih po izplačilu prvega obroka kratkoročnega kredita, podaljša do sprejetja odločitve Evropske komisije o dodelitvi pomoči za prestrukturiranje. Pri tem se obrestna mera prejšnjega odstavka po preteku šestih mesecev od izplačila prvega obroka poveča za 50 bazičnih točk.

12. člen
(poroštvo za kratkoročni kredit)

Družbi ali zadrugi se lahko dodeli poroštvo za kratkoročni kredit, če so izpolnjene zahteve iz prejšnjega člena.

V. POMOČ ZA PRESTRUKTURIRANJE

13. člen
(opredelitev pomoči za prestrukturiranje)

(1) Pomoč za prestrukturiranje, ki je lahko samostojna ali nadaljevalni ukrep pomoči za reševanje, je namenjena obnovi dolgoročne sposobnosti preživetja družbe ali zadruga na trgu.

(2) Pomoč za prestrukturiranje se družbi lahko dodeli v obliki iz 5. člena tega zakona.

(3) Pomoč za prestrukturiranje se zadrugi lahko dodeli v obliki kredita, subvencije ali porošstva.

(4) Podlaga za dodelitev pomoči za prestrukturiranje je program prestrukturiranja.

(5) V okviru finančnega načrta programa prestrukturiranja mora družba ali zadruga zagotoviti ustrezno višino lastnega prispevka, in sicer:

- mala družba ali zadruga vsaj 25 %,
- srednje velika družba ali zadruga vsaj 40 %,
- velika družba ali zadruga vsaj 50 %, izjemoma se lahko višina lastnega prispevka spremeni na podlagi postopka posamične priglavitve pri Evropski komisiji iz drugega odstavka 27. člena.

14. člen
(program prestrukturiranja)

(1) Program prestrukturiranja družbe ali zadruga vsebuje:

- analizo vzrokov za nastale težave z oceno gospodarskih in socialnih posledic v primeru stečaja,
- predstavitev ciljev in strategije za doseg ciljev po posameznih področjih,
- načrt prestrukturiranja po poslovnih funkcijah (tržno, tehnološko, finančno, kadrovsko, informacijsko, ekološko prestrukturiranje),
- projekcije poslovanja za petletno obdobje v realistični in pesimistični varianti,
- alternativni scenarij v primeru nedodelitve pomoči za prestrukturiranje,
- projekcijo denarnih tokov,
- ukrepe za omejevanje izkrivljanja konkurence, s katerimi se zmanjšujejo škodljivi učinki dodeljene pomoči za prestrukturiranje na pogoje poslovanja in s katerimi se preprečujejo motnje konkurence na trgu,
- časovni razpored aktivnosti.

(2) Program prestrukturiranja ne sme vsebovati ukrepov za financiranje novih investicij, ki niso bistvenega pomena za obnovo dolgoročne sposobnosti za preživetje družbe.

(3) Podrobnejšo vsebino programa prestrukturiranja določi Vlada Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: vlada).

15. člen
(sprememba programa prestrukturiranja)

(1) Program prestrukturiranja se lahko med izvajanjem spremeni na podlagi odobritve pristojnega ministrstva, v primeru velikih družb ali zadrug pa na podlagi odobritve Evropske komisije.

(2) Sprememba programa prestrukturiranja ne sme vključevati zahteve po dodatni pomoči za reševanje in prestrukturiranje.

16. člen
(kredit)

(1) Kredit za prestrukturiranje družbe ali zadruga v težavah se sme črpati v obdobju izvajanja programa prestrukturiranja. Odplačilna doba za kredit ne sme presegati osem let, odlog odplačila glavnice pa je največ tri leta.

(2) Obrestna mera za kredit iz prejšnjega odstavka tega člena, ne sme presegati obrestnih mer, s katerimi se pri poslovnih bankah zadolžujejo družbe in zadruga, ki niso v težavah, pri čemer se upošteva ročnost kredita.

(3) Dolžino odplačilne dobe in višino obrestne mere določi Vlada Republike Slovenije v odločitvi o dodelitvi pomoči za prestrukturiranje iz prvega odstavka 27. člena tega zakona.

17. člen
(subvencije)

Subvencije se dodelijo v izjemnih primerih za izvajanje nujnih ukrepov poslovnega prestrukturiranja družbe ali zadruga v težavah, zlasti za:

- ohranitev delovnih mest,
- izobraževanje in usposabljanje,
- tehnološko in ekološko prestrukturiranje.

18. člen
(poroštvo za kredit)

(1) Poroštva Republike Slovenije po tem zakonu se dodelijo za celotni znesek kredita, ki ga družbi ali zadrugi v težavah odobri poslovna banka.

(2) Obrestne mere in stroški kreditov, za katere se daje poroštvo, morajo biti primerljivi obrestnim meram in stroškom kreditov, s katerimi se zadolžujejo komitenti najvišjega bonitetnega razreda poslovne banke, pri čemer se upošteva ročnost kredita.

(3) Odplačilna doba za kredit, za katerega se daje poroštvo, ne sme presegati osem let, odlog odplačila glavnice pa je največ tri leta.

19. člen
(kapitalska naložba)

(1) Kapitalske naložbe se izvedejo v obliki denarnega ali stvarnega vložka v družbo.

(2) Stvarni vložek v družbo se lahko izvede tudi s konverzijo terjatev iz naslova danih kreditov in plačanih poroštev v kapitalski delež.

20. člen (porazdelitev bremen)

(1) Ob dodelitvi pomoči za prestrukturiranje, ki ima neposreden učinek na izboljšanje kapitala zadruga ali družbe, mora biti zagotovljeno načelo ustrezne porazdelitve bremen.

(2) Obstoječi delničarji, družbeniki ali člani in po potrebi tudi imetniki podrejenih dolžniških instrumentov morajo v celoti prevzeti izgube družbe ali zadruga na način, da se:

- v skladu z zakonom, ki ureja gospodarske družbe, izvede poenostavljeno zmanjšanje osnovnega kapitala, ki je v celoti namenjeno kritju prenesene izgube ali čiste izgube poslovnega leta ali prenosu zneskov v kapitalske in zakonske rezerve, ali
- v skladu z zakonom, ki ureja finančno poslovanje, postopke zaradi insolventnosti in prisilno prenehanje izvede poenostavljeno zmanjšanje osnovnega kapitala na podlagi posebnih pravil zaradi izvedbe finančnega prestrukturiranja v postopku prisilne poravnave.

21. člen (ukrepi za omejevanje izkrivljanja konkurence)

(1) Družba ali zadruga, razen male družbe ali zadruga, v času trajanja prestrukturiranja izvaja ukrepe za omejevanje izkrivljanja konkurence, da se prepreči krepitev položaja družbe v primerjavi s konkurenti in tržnega deleža družbe na relevantnem trgu.

(2) Ukrepi za omejevanje izkrivljanja konkurence morajo biti vrednostno v sorazmerju z višino dodeljene pomoči za prestrukturiranje in tržnim položajem družbe, vendar ne smejo ogroziti obnove dolgoročne sposobnosti preživetja na trgu.

22. člen (ukrepi v zvezi z ravnanjem)

(1) Pomoč za prestrukturiranje lahko družba ali zadruga uporabi za financiranje obnove dolgoročne sposobnosti preživetja na trgu.

(2) Pomoč za prestrukturiranje se ne uporablja za podaljševanje obsežnih in trajnih izkrivljanj strukture trga ali za zaščito pred konkurenti na trgu.

(3) Družba ali zadruga ne sme v času prestrukturiranja pridobivati delnic ali deležev v drugih družbah ali zadrugah, razen kadar je to nujno potrebno za zagotovitev dolgoročne sposobnosti preživetja družbe ali zadruga.

(4) Družba ali zadruga ne sme v času prestrukturiranja razdeljevati dobička imetnikom lastniškega kapitala, razen če bi to nesorazmerno vplivalo na tiste, ki so zagotovili nove kapitalske naložbe.

(5) Družba ali zadruga pri trženju svojih proizvodov in storitev ne sme razglasiti pomoči za prestrukturiranje kot konkurenčno prednost.

VI. ZAČASNA PODPORA PRESTRUKTURIRANJU

23. člen (opredelitev začasne podpore prestrukturiranju)

(1) Začasna podpora za prestrukturiranje je likvidnostna pomoč, namenjena podpori prestrukturiranja družbe ali zadruga, ki se izvaja pretežno iz lastnih virov družbe ali zadruga,

da se zagotovijo pogoji, ki omogočajo obnovo dolgoročne sposobnosti preživetja družbe ali zadruga na trgu.

(2) Podlaga za dodelitev pomoči iz prejšnjega odstavka je poenostavljeni program prestrukturiranja, ki vsebuje zlasti analizo vzrokov za nastale težave z oceno gospodarskih in socialnih posledic v primeru stečaja družbe ali zadruga ter ukrepe za obnovo dolgoročne sposobnosti njenega preživetja.

(3) Začasna podpora za prestrukturiranje se za največ osemnajst mesecev dodeljuje malim in srednje velikim družbam ali zadrugam kot:

- kredit ali
- poroštvo za kredit.

(4) Začasno podpora prestrukturiranju iz prvega odstavka tega člena se lahko dodeli tudi mali in srednje veliki družbi ali zadrugi, v kateri ima država neposredno ali posredno 25- ali več odstotni delež kapitala ali glasovalnih pravic.

(5) Podrobnejšo vsebino poenostavljenega programa prestrukturiranja iz drugega odstavka tega člena določi vlada.

24. člen (kredit)

(1) Kredit iz prve alineje tretjega odstavka prejšnjega člena mora biti odplačan najpozneje v osemnajstih mesecih po izplačilu prvega obroka družbi ali zadrugi.

(2) Višina kredita je omejena na znesek, ki omogoča tekoče poslovanje družbe ali zadruga nadaljnjih osemnajst mesecev.

(3) Obrestna mera ne sme biti nižja od referenčne obrestne mere za izračun državnih pomoči, ki je vsota izhodiščne obrestne mere, ki jo določi Evropska komisija, povečana v skladu z diskontno stopnjo po pravilih za dodeljevanje državnih pomoči.

25. člen (poroštvo za kredit)

Družbi ali zadrugi se lahko dodeli poroštvo za kredit, najet kot pomoč za začasno podporo prestrukturiranju, če so izpolnjene zahteve iz prejšnjega člena.

VII. POSTOPEK ZA DODELITEV POMOČI ZA REŠEVANJE IN PRESTRUKTURIRANJE

26. člen (oddaja in obravnava vloge)

(1) Družba ali zadruga vlogo za dodelitev pomoči po tem zakonu pošlje na pristojno ministrstvo (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo). Vloga mora biti obrazložena in mora vsebovati:

- splošne podatke o družbi oziroma zadrugi;
- dokumentacijo, iz katere je razvidno izpolnjevanje pogojev po tem zakonu (temeljne računovodske izkaze, tržno analizo, izpise iz javnih evidenc idr.);
- dogovor z večino bank upnic o sodelovanju pri prestrukturiranju in mnenje koordinatorja o dolgoročni sposobnosti preživetja družbe ali zadruga;

- osnutek programa prestrukturiranja, poenostavljeni program prestrukturiranja ali program prestrukturiranja glede na vrsto pomoči iz 4. člena tega zakona;
- navedbo, ali je družba oziroma zadruga že prejela pomoč za reševanje in prestrukturiranje.

(2) Ministrstvo prednostno obravnava vloge družb ali zadrug s področja dejavnosti, ki so opredeljene v ključnih razvojnih dokumentih države (npr. Strategiji pametne specializacije ali Slovenski industrijski politiki).

(3) Ministrstvo imenuje strokovno medresorsko komisijo (v nadaljnjem besedilu: komisija), katere član je tudi predstavnik ministrstva, pristojnega za finance. Komisija prouči dokumente iz tretje in četrte alineje prvega odstavka tega člena. Komisija pripravi mnenje glede dolgoročne sposobnosti preživetja družbe ali zadruge na trgu ter glede vrste, oblik in višine pomoči.

(4) Ministrstvo lahko pridobi mnenje neodvisne zunanje inštitucije s področja finančnega svetovanja in revizije o sprejemljivosti programa prestrukturiranja glede na dolgoročno sposobnost preživetja družbe ali zadruge in ga pošlje komisiji.

(5) Če družba ali zadruga ne izpolnjuje pogojev za dodelitev pomoči po tem zakonu ali je mnenje komisije negativno, ministrstvo družbo ali zadrugo obvesti, da vladi ne bo predlagalo dodelitve.

(6) Če so pogoji za dodelitev pomoči po tem zakonu izpolnjeni in je mnenje komisije pozitivno, ministrstvo poda vladi predlog za dodelitev pomoči.

27. člen (dodelitev)

(1) O dodelitvi pomoči za reševanje in prestrukturiranje na predlog pristojnega ministra odloča vlada. Vlada z družbo ali zadrugo, ki ji je dodeljena pomoč za reševanje in prestrukturiranje, sklene pogodbo o dodelitvi.

(2) Pomoč za reševanje in prestrukturiranje za veliko družbo ali zadrugo ter pomoč za reševanje in prestrukturiranje, ki presega 10 milijonov eurov, lahko vlada dodeli po posamični priglasitvi Evropski komisiji in pridobitvi odločitve o skladnosti priglašene pomoči s pravili notranjega trga.

VIII. ZAVAROVANJE POMOČI ZA REŠEVANJE IN PRESTRUKTURIRANJE

28. člen (zavarovanja)

(1) Kredit, poroštvo in subvencijo, ki se dodeli za ohranitev delovnih mest, družba ali zadruga zavaruje z zavarovanjem v obliki zastavne pravice na nepremičnem ali premičnem premoženju oziroma z drugimi oblikami zavarovanja.

(2) Podrobnejši način zavarovanja določi vlada.

IX. NADZOR IN EVIDENCE

29. člen (preverjanje izvajanja programa prestrukturiranja)

(1) Ministrstvo na podlagi pogodbe o dodelitvi pomoči po tem zakonu stalno preverja izvajanje programa prestrukturiranja, ki zajema zlasti:

- namensko porabo sredstev pomoči in
- spremljanje učinkov dodeljene pomoči za reševanje in prestrukturiranje na obnovo dolgoročne sposobnosti za preživetje družbe ali zadruga.

(2) Način preverjanja izvajanja in nadzora nad izvajanjem programa prestrukturiranja določi vlada.

30. člen (evidence)

(1) Ministrstvo vodi evidence pomoči za reševanje in prestrukturiranje družb in zadrug v težavah za spremljanje in uresničevanje tega zakona, ki vsebujejo zlasti podatke o družbah in zadrugah, ki so prejele pomoč, ter vrsto, obliko in višino pomoči za reševanje in prestrukturiranje.

(2) Podrobnejšo vsebino in način vodenja evidenc iz prejšnjega odstavka določi vlada.

X. VIRI POMOČI DRUŽBAM IN ZADRUGAM V TEŽAVAH

31. člen (sredstva)

(1) Sredstva za pomoči za reševanje in prestrukturiranje družb in zadrug v težavah se za namene tega zakona zagotavljajo v proračunu Republike Slovenije v okviru finančnih načrtov pristojnih ministrstev.

(2) Za namene tega zakona se uporabijo tudi sredstva, pridobljena na podlagi šeste alineje 7. člena Zakona o uporabi sredstev pridobljenih iz naslova kupnine na podlagi zakona o lastninskem preoblikovanju podjetij (Uradni list RS, št. 45/95, 34/96, 60/99 – ZSRR, 22/00 – ZJS, 67/01 in 47/02).

XI. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

32. člen (prenehanje veljavnosti)

Z dnem uveljavitve tega zakona prenehata veljati:

- Zakon o pomoči za reševanje in prestrukturiranje gospodarskih družb v težavah (Uradni list Republike Slovenije, št. 44/07 – uradno prečiščeno besedilo, 51/11, 39/13 in 56/13) in
- Uredba o merilih, vsebini programa prestrukturiranja, pogojih za pridobitev poroštev, nadzoru in vodenju evidenc o dodeljenih državnih pomočeh gospodarskim družbam v težavah (Uradni list Republike Slovenije, št. 13/06), ki se uporablja do uveljavitve predpisa, izdanega na podlagi drugega odstavka 14. člena, petega odstavka 23. člena, drugega odstavka 28. člena, drugega odstavka 29. člena in drugega odstavka 30. člena tega zakona.

33. člen (podzakonski predpis)

Vlada izda predpis iz drugega odstavka 14. člena, petega odstavka 23. člena, drugega odstavka 28. člena, drugega odstavka 29. člena in drugega odstavka 30. člena tega zakona

najpozneje v treh mesecih po uveljavitvi tega zakona.

34. člen
(dokončanje postopkov)

Postopki za dodelitev pomoči za reševanje in prestrukturiranje družb v težavah, ki so se začeli pred uveljavitvijo tega zakona, se dokončajo po določbah tega zakona.

35. člen
(uveljavitev)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

III. OBRAZLOŽITEV

K. 1. členu:

V uvodnem členu je navedena vsebina zakona, ki je usklajena s iz Smernicami Skupnosti o državni pomoči za reševanje in prestrukturiranje nefinančnih podjetij v težavah (Uradni list EU, 2014/C 249/01, v nadaljevanju: smernice 2014).

K 2. členu:

Glavni namen predloga Zakona o pomoči za reševanje in prestrukturiranje gospodarskih družb in zadrug v težavah (v nadaljnjem besedilu: predlog zakona) je gospodarski družbi ali zadrugi, ki je v težavah, z eno ali več oblikami državne pomoči ter v sodelovanju s tržnimi deležniki obnoviti dolgoročno sposobnost preživetja na trgu.

V ekonomski teoriji je splošno znano, da produktivnost v uspešnih sektorjih gospodarstva ne raste zaradi povečevanja produktivnosti vseh gospodarskih subjektov, ki so prisotni na trgu, temveč predvsem zaradi tega, ker učinkovitejši in tehnološko naprednejši gospodarski subjekti rastejo na račun tistih, ki so manj učinkoviti in imajo zastarele proizvode. Izstop manj učinkovitih gospodarskih subjektov s trga zato omogoča rast učinkovitejših konkurentov, posledično pa se izboljšuje povprečna produktivnost sektorja. Iz tega izhaja, da so gospodarski subjekti lahko upravičeni do državne pomoči samo takrat, ko izčrpajo vse možnosti na trgu in je takšna pomoč potrebna za doseganje ciljev skupnega interesa, ki se odražajo predvsem v preprečitvi obsežnih socialnih težav ali izoginitvi nastanka tržnih pomanjkljivosti.

Z drugimi besedami to pomeni, da so do pomoči po tem zakonu upravičene le tiste družbe in zadruge v težavah, ki imajo pomembno sistemsko vlogo v regiji ali sektorju. Ob tem morajo navedene družbe in zadruge kljub težavam izkazovati zadosten potencial glede ohranitve zdravih podjetniških jeder (tehnologija proizvodnje, organizacija poslovnega procesa, obvladovanje nabavnih in prodajnih poti), hkrati pa mora biti za njihove proizvode oziroma storitve zadostno povpraševanje na trgu.

V procesu dodeljevanja pomoči družbam in zadrugam v težavah je nujno treba spoštovati načela nujnosti, preglednosti in gospodarnosti. Pomoč za reševanje in prestrukturiranje mora biti uporabljena racionalno in omejena na najnižji možni znesek, ki družbi ali zadrugi v težavah omogoča obnovo dolgoročne sposobnosti preživetja na trgu. Načelo preglednosti se odraža v zahtevi, da se postopek dodelitev pomoči za reševanje in prestrukturiranje izvede z vključitvijo strokovne komisije, ki poda strokovno in neodvisno mnenje o izpolnjevanju pogojev za dodelitev, končno odločitev pa sprejme Vlada Republike Slovenije. Pomoč se lahko dodeli samo enkrat v desetih letih. Načelo nujnosti pomeni, da se pomoč lahko pod določenimi, v 8. členu navedenimi pogoji dodeli samo takrat, ko družba ali zadruga sama ob pomoči tržnih deležnikov ni sposobna odpraviti težav.

K 3. členu:

V členu so opredeljeni temeljni pojmi, ki so ključni za večjo preglednost ter boljšo berljivost in razumljivost zakonskega besedila.

Za gospodarsko družbo po tem zakonu se štejejo gospodarske družbe iz tretjega odstavka 3. člena Zakona o gospodarskih družbah (Uradni list RS, št. 65/09 – uradno prečiščeno besedilo, 33/11, 91/11, 32/12, 57/12, 44/13 – odl. US, 82/13 in 55/15, v nadaljnjem besedilu: ZGD-1). Za zadrugo po tem zakonu se štejejo zadruge iz 1. člena Zakona o zadrugah (Uradni list RS, št. 97/09 – uradno prečiščeno besedilo).

Velikostni razredi gospodarskih družb in zadrug so opredeljeni po analogiji v skladu s smernicami EU (COMMISSION RECOMMENDATION of 6 May 2003 concerning the definition of micro, small and medium-sized enterprises, UL C št. 361 z dne 6. 5. 2003, str. 39–41). Ta pravila se razlikujejo od pravil za določanje velikosti gospodarskih družb po ZGD-1 in jih mora Republika Slovenija spoštovati v vseh primerih, povezanih z dodeljevanjem državnih pomoči.

V členu se dodatno z opredelitvijo »družbe ali zadruge s pomembno sistemsko vlogo v regiji ali sektorju« izraža tudi ciljna usmerjenost pomoči za družbe in zadruge v težavah.

V splošnem sistemu državnih pomoči v Republiki Sloveniji in EU ima dodeljevanje pomoči za reševanje in prestrukturiranje družb in zadrug v težavah zelo posebno vlogo. Upravičujejo jih lahko le razlogi, ki prispevajo k cilju skupnega interesa (na katerega v točki 3.1.1. napotujejo smernice 2014), kot so socialni ali regionalno-politični razlogi, potreba po upoštevanju strateške vloge posameznih gospodarskih subjektov v nacionalnem gospodarstvu ali v izjemnem primeru želja po vzdrževanju konkurenčne tržne strukture, ko bi izginjanje družb ali zadrug lahko vodilo v monopolni ali škodljivi oligopolni položaj ali bi njihov propad povzročil izgubo pomembnega strokovnega in tehničnega znanja. Po drugi strani pa ne bi bilo upravičeno, da bi umetno obdržali pri življenju družbe in zadruge v sektorju z dolgoročno strukturno presežno zmogljivostjo ali da lahko družba ali zadruga preživi le s ponavljajočimi se državnimi posegi.

Zato je uporaba pomoči za reševanje in prestrukturiranje družb in zadrug v težavah dopustna le izjemoma in upravičena ob upoštevanju navedenih pogojev, predvsem kadar to upravičujeta obseg neugodnih gospodarsko-socialnih posledic za državo ali regijo ter narodnogospodarska analiza stroškov in koristi.

K 4. členu:

S členom je določeno, da lahko družba ali zadruga pridobi državno pomoč za naslednje namene:

(i) Za reševanje, ki je nujna in začasna pomoč. Osnovni cilj pomoči za reševanje je omogočiti, da družba ali zadruga v težavah ostane pri življenju v kratkem obdobju, ki je potrebno za izdelavo načrta prestrukturiranja. Gre za pomoč, ki se uporablja v primerih, ko je družba oziroma zadruga v zelo zaostrenem likvidnostnem položaju in ne bi preživela obdobja, ki je potrebno za izdelavo programa prestrukturiranja. Odobri se za največ šest mesecev.

(ii) Za izvajanje programa prestrukturiranja, s katerim si družba ali zadruga ob pretežni pomoči javnih virov poskuša obnoviti dolgoročno sposobnost preživetja. V bistvu gre za dolgoročno obliko pomoči, ki ga lahko družba ali zadruga uporabi kot samostojno obliko, lahko pa pomoč za prestrukturiranje sledi (po preteku 6 mesecev) kot nadgradnja oziroma nadaljevalni ukrep pomoči za reševanje. Pomoč za prestrukturiranje opredeljuje tudi ustreznost lastnega prispevka in porazdelitve bremena ter omejitve potencialnega izkrivljanja konkurence.

(iii) Za podporo programu prestrukturiranja, kjer so sredstva za izvajanje prestrukturiranja večinoma zagotovljena iz zasebnih virov, javna sredstva v obliki pomoči pa so le dopolnilni vir. Likvidnostna pomoč podpira prestrukturiranja je mišljena kot samostojen srednje ročni ukrep s trajanjem največ osemnajst mesecev.

K 5. členu:

Po predlogu besedila 5. člena so mogoče naslednje oblike pomoči: krediti, subvencije, poročstva in kapitalske naložbe, ki so vsebinsko podrobneje razdelani v podpoglavju IV. Pomoč za reševanje, V. Pomoč za prestrukturiranje in VI. Začasna podpora prestrukturiranju. Za razliko od veljavnega zakona se iz nabora oblik pomoči ukinja subvencija obrestne mere, saj instrument v začetni fazi uporabe v letih 2004 in 2005 ni dal zadovoljivih rezultatov, v zadnjem 10-letnem obdobju pa se tudi ni več uporabljal.

K 6. členu:

Višina pomoči za reševanje in prestrukturiranje je omejena na najnižjo možno vsoto, ki posamezni družbi ali zadrugi v težavah še zagotavlja dolgoročno sposobnost preživetja na trgu. S členom dodatno zasledujemo načelo gospodarnosti iz 2. člena tega zakona ter hkrati zagotavljamo, da s tovrstno pomočjo ne prihaja do izkrivljanj konkurence na trgu. Višina pomoči po tem zakonu namreč družbi ali zadrugi ne sme zagotavljati vira za pridobivanje neupravičene prednosti pred konkurenti, do slednjega pa bi utegnili priti ob višini pomoči, ki bi presegla znesek za izvajanje najnujnejših sanacijskih ukrepov.

K 7. členu:

Člen v prvem odstavku taksativno opredeljuje temeljne pogoje za dodelitev državne pomoči družbam in zadrugam v težavah. Izpolnjeni morajo biti hkratno in jih razumemo kot nujne pogoje oziroma »conditio sine qua non«, medtem ko je zadostni pogoj za dodelitev verodostojni program prestrukturiranja, ki ga opredeljuje 14. člen, in mora družbi ali zadrugi

zagotoviti obnovitev dolgoročne sposobnosti preživetja na trgu. Med vsemi pogoji, ki jih zahteva prvi odstavek tega člena je poleg merila sistemske vloge podjetja v regiji ali sektorju, ki je podan z 2. členom, pomembno tudi to, da ima družba ali zadruga ohranjena zdrava jedra in trg. Družba ali zadruga namreč mora imeti, kljub težavam, ki jih izkazuje, vsaj v določenem obsegu zdrava proizvodna jedra in vsaj nekaj proizvodnih programov, ki so rentabilni. Prav tako mora biti za te proizvodne programe povpraševanje na trgu, ki ga je z ukrepi prestrukturiranja družbe ali zadruga in novo kombinacijo proizvodnih dejavnikov nato v naslednji fazi mogoče zadovoljiti. Če to ni zagotovljeno in družba ali zadruga za svoje programe nima trga, torej ni sposobna ustvarjati prihodkov v zadostnem obsegu, so vsi naporji za prestrukturiranje odveč in je gospodarneje, da se sproži stečajni postopek.

Besedilo drugega odstavka člena je v skladu s smernicami 2014, ki omejujejo dostopnost tovrstnih pomoči za novonastale družbe in zadruga ter družbe in zadruga, ki so nastale z likvidacijo prejšnje družbe ali zadruga ali pa s prevzemom njenih sredstev. Nadalje so izključene družbe in zadruga iz jeklarskega sektorja, kot ga določa prilogi IV Sporočila Komisije – smernice o regionalni državni pomoči za obdobje 2014–2020 (UL C št. 209 z dne 23. 7. 2013, str. 1), in premogovništva, kot je opredeljeno v Sklepu 2010/787/EU, pri čemer pomeni premog pomeni visoke, srednje in nizke kakovosti kategorije A in B po sistemu mednarodne kodifikacije, ki jo je določila ekonomska komisija Združenih narodov za Evropo. Pomoči za reševanje in prestrukturiranje tudi ni mogoče dodeliti družbam in zadrugam v težavah, za katere veljajo posebna pravila za finančne institucije, kot to določa Sporočilo Komisije o uporabi pravil o državni pomoči za podporne ukrepe v korist bank v okviru finančne krize od 1. avgusta 2013 (UL C št. 216 z dne 30. 7. 2013, str. 1).

Zadnja alineja drugega odstavka opredeljuje pogoje, kdaj je povezana družba ali zadruga upravičena do tovrstne pomoči. Poleg dokazil, da je družba ali zadruga, ki prosi za pomoč, v težavah in da vzroki zanje niso posledica samovoljnega razporejanja stroškov družb v skupini, bodo družbe ali zadruga morale priložiti dokazila (konsolidirane bilance stanja in izkaza poslovnega izida, izračune itd.), da so težave v skupini prehude, da bi jih krovna oziroma povezana družba ali zadruga odpravila sama.

K 8. členu:

Člen določa natančno opredelitev pojma »družba v težavah« in »zadruga v težava«, ki je v skladu s točko 2.2. smernic 2014. Dodatno se je v prvem odstavku člena ohranila omejitev, ki je sicer smernice 2014 izrecno ne zahtevajo, je pa smiselna in zahteva, da se kot družba ali zadruga v težavah lahko opredeli le tista z negativnimi ključnimi izidi poslovanja, ki težav ni sposobna rešiti z lastnimi sredstvi oziroma prispevki svojih ključnih tržnih deležnikov (lastnikov, članov, finančnih upnikov, dobaviteljev itd.).

Številčne vrednosti parametrov in meril za opredelitev družb in zadrug v težavah so določene že s smernicami 2014 in jih predlog zakonskega besedila le povzema. Določene so bile na podlagi obsežne »cross country database« študije, ki jo je za obdobje od 2008 do 2012 za Evropsko komisijo oziroma za potrebe priprave novih smernic EU za reševanje in prestrukturiranje opravila evropska analitična družba Oxera (www.oxera.com). Študija je potrdila izvirno hipotezo oziroma je bilo z visoko statistično značilnostjo dokazano, da so družbe v evropskem prostoru, ki so dosegale vrednosti teh parametrov, v obdobju 18 mesecev morale v stečaj.

K 9. členu:

Državne pomoči družbam in zadrugam v težavah se dodeljujejo po načelu »enkrat in zadnjič«, pri čemer gre v skladu s smernicami 2014 to omejitev razumeti za deset letno obdobje. Za zmanjšanje moralnega tveganja in potencialnega izkrivljanja konkurence je treba pomoč družbam in zadrugam v težavah dodeliti za en sam postopek prestrukturiranja. Če družba ali zadruga, ki je že prejela pomoč v skladu s tem zakonom, potrebuje dodatno tovrstno podporo, to pomeni, da se težave bodisi ponavljajo bodisi niso bile ustrezno obravnavane v času dodelitve prve pomoči. Večkratno posredovanje države bo verjetno povzročilo težave, povezane z moralnim tveganjem in izkrivljanjem konkurence, ki sta v nasprotju s skupnim interesom.

Ponovno pomoč po tem zakonu lahko družba prejme le po preteku desetih let od zaključenega

programa prestrukturiranja. Evropska komisija je na podlagi ex post analize empiričnih podatkov o dodeljenih pomočeh za reševanje in prestrukturiranje za obdobje od leta 2000 do leta 2014 ugotovila, da je to dovolj dolgo obdobje, da upravičencu ni mogoče pripisovati uporabe oziroma zlorabe ponavljajočih se pomoči za reševanje in prestrukturiranje za vzdrževanje konkurenčnosti na trgu.

Izjeme od navedenega splošnega pravila so dovoljene v primerih, ki so opredeljeni s prvo, drugo in tretjo alinejo tretjega odstavka tega člena.

K 10. členu:

Pomoč za reševanje je interventna in se uporablja v primerih, ko je družba ali zadruga v zelo zaostrenem likvidnostnem položaju in ne bi preživela obdobja, ki je potrebno za izdelavo programa prestrukturiranja. Pomoč za reševanje se lahko dodeli samo v obliki kratkoročnega kredita ali poročstva za kratkoročne kredite pod pogoji, ki so navedeni v zakonu.

Družba ali zadruga, prejemnica tovrstne pomoči, se mora zavezati, da bo najpozneje šest mesecev po odobritvi ukrepa pomoči za reševanje oziroma po izplačilu prvega obroka oziroma celotnega zneska kratkoročnega kredita predložila dokazilo, da je bila kreditna obveznost v celoti plačana in/ali da je poročstvo prenehalo, ali pa pripravi program prestrukturiranja iz 14. člena in kandidira za pomoč za prestrukturiranje.

K 11 in 12. členu:

Pomoč za reševanje, odobrena bodisi v obliki kratkoročnega kredita, bodisi v obliki poročstva Republike Slovenije za kratkoročni kredit, je po svojem namenu vračljiva najpozneje v šestih mesecih od dneva prejema. Družbi ali zadrugi je dodeljena z namenom, da v navedenem obdobju pripravi verodostojni program prestrukturiranja, na podlagi katerega se lahko poteguje za glavno pomoč pri prestrukturiranju. Taka zaveza je tudi sestavni del pogodbe, ki je podpisana med prejemnikom pomoči za reševanje in resornim ministrstvom na podlagi 27. člena. Ker se v praksi pogosto dogaja, da lahko postopek odobritve in dodelitve pomoči za prestrukturiranje po oddaji vloge za veliko družbo ali zadrugo (ki je predhodno prejela pomoč za reševanje) traja tudi več mesecev (postopek pred Evropsko komisijo, ki je nujen, po izkušnjah traja od 12 do 18 mesecev), se uvaja novost, ki omogoča podaljšanje oziroma zamrznitev 6-mesečnega roka vračila pomoči za reševanje od tedaj, ko velika družba ali zadruga odgovorni instituciji odda vlogo s pripadajočim programom prestrukturiranja, pa do končne odločitve. Tako prakso omogočajo smernice 2014, omogočale so jo tudi že smernice 2004, v domači zakonodaji in praksi dodeljevanja tovrstnih pomoči pa še ni bila institucionalizirana. Podaljšanje roka vračila kratkoročnega kredita se na podlagi predlaganega 11. člena uredi v osnovni pogodbi med prejemnikom pomoči za reševanje in resornim ministrstvom, kot mogoča in dopustna izjema od osnovne zaveze glede roka vračila kredita.

Obrestna mera, ki se obračuna družbi ali zadrugi pri odobritvi pomoči za reševanje v obliki kratkoročnega kredita ali poročstva za kratkoročni kredit, mora odražati kreditno sposobnost upravičenca ob upoštevanju začasnih učinkov likvidnostnih težav in državne podpore ter biti za družbo ali zadrugo spodbuda za čim hitrejšo vračilo pomoči. Evropska komisija zato v točki 3.1.1./56 smernic 2014 zahteva, da obrestna mera ne sme biti nižja od referenčne obrestne mere, določene v sporočilu o referenčnih obrestnih merah za gospodarske subjekte z nizko boniteto in običajno stopnjo zavarovanja (trenutno 1-letna obrestna mera IBOR, povečana za 100-400 bazičnih točk, odvisno od kakovosti zavarovanj), ki jo je treba povišati za najmanj 50 bazičnih točk za pomoč za reševanje, pri kateri po šestih mesecih odobri podaljšanje roka v skladu s drugim odstavkom 11. člena.

K 13. členu:

Pomoč za prestrukturiranje družbe ali zadruge v težavah je lahko samostojna ali pa je nadaljevalni ukrep pomoči za reševanje. Temeljni pogoj za dodelitev pomoči je realističen ter ekonomsko in finančno vzdržan program prestrukturiranja, ki družbi ali zadrugi z razumno stopnjo verjetnosti zagotavlja dolgoročno sposobnost preživetja na trgu.

Za pomoč za prestrukturiranje lahko gospodarske družbe uporabijo vse oblike pomoči navedene v 5. členu tega zakona. Zadruga lahko po tem zakonu uporabijo vse oblike pomoči navedene v 5. členu tega zakona, z izjemo kapitalskih naložb. Institucionalna organiziranost

zadrug ter namen njihove ustanovitve in delovanja se nekoliko razlikuje od gospodarskih družb in praviloma temelji na enakopravnosti članov in enaki višini članskih vložkov v okviru kapitala zadruga. To pomeni, da bi v primeru kapitalske naložbe Republike Slovenije v zadruga v težavah prišlo do zelo posebnega položaja, kjer bi Republika Slovenija imela neprimerno višji članski delež od drugih članov, ki so praviloma v primeru zadrug v Republiki Sloveniji fizične osebe. Takšen položaj bi bil sicer na podlagi zakona o zadrugah dopusten, vendar glede na sedanje stanje izjemen. Ne glede na višino pridobljenega članskega deleža kot posledico kapitalske naložbe, bi lahko Republika Slovenija na podlagi 23. člena Zakona o zadrugah uveljavljala največ 25-odstotkov upravljaljskih pravic. Zaradi vseh navedenih posebnosti (po podatkih Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo v nobeni zadrugi, ustanovljeni na območju Republike Slovenije, država nima članskega deleža, prav tako so praviloma v vseh zadrugah članski deleži enakomerno porazdeljeni med člani) ocenjujemo, da pomoč za prestrukturiranje v obliki kapitalske naložbe ne bi bila učinkovita in primerna za zadruga.

V splošnem velja, da mora biti pri izbiri oblike pomoči za prestrukturiranje med drugim strokovno ocenjeno, ali so težave družbe oziroma zadruga povezane z likvidnostjo ali solventnostjo, ter temu primerno izbrati ustrezne oblike za rešitev ugotovljenih težav. Pri težavah s solventnostjo bi bila lahko ustrezna izbira na primer povečanje sredstev z dokapitalizacijo, medtem ko bi v okoliščinah, v katerih gre zlasti za težave z likvidnostjo, lahko zadostovala tudi pomoč v obliki kreditov ali poroštev za kredite z ugodno obrestno mero.

Kdaj se konkretno uporabi katera izmed oblik pomoči 5. člena oziroma kombinacija več oblik (obrazložitev se navezuje na obrazložitev 16., 17., 18. in 19. člena), zakonsko ni smiselno taksativno določiti. To je odvisno od posameznega primera in sicer od več dejavnikov: vloge družbe v gospodarskem sistemu, finančnega stanja v družbi, razpoložljivih proračunskih virov ipd. Optimalno kombinacijo določi strokovna komisija iz 26. člena na podlagi ekspertne ocene, katera kombinacija bo v skladu z drugimi ukrepi iz programa prestrukturiranja, ki se financirajo iz lastnih virov družbe ali zadruga, zagotovila družbi ali zadrugi obnovo dolgoročne sposobnosti preživetja. Menimo, da z določili zakona ne smemo odvzeti potrebne prožnosti, ki je nujna pri sprejemanju tako kompleksnih ekonomskih odločitev. Pri tem so izjema le subvencije, ki naj bi bile, glede na ugotovitve finančne stroke manj učinkovita in za podjetja manj spodbujajoča oblika, in bodo uporabljene le izjemoma.

Znesek in intenzivnost pomoči za prestrukturiranje je treba omejiti na strogi minimum, ki bo glede na obstoječe finančne vire družbe ali zadruga v težavah, njegovih družbenikov, delničarjev, članov ali upnikov ali poslovne skupine, ki ji družba ali zadruga pripada, še omogočil uspešno prestrukturiranje.

V zadnjem odstavku so opredeljeni nujni odstotki lastnih virov, ki jih mora družba ali zadruga v sodelovanju z ostalimi tržnimi deležniki (delničarji, družbeniki, člani, upniki, dobavitelji idr.) zagotoviti v postopku prestrukturiranja. Družbe oziroma zadruga morajo k stroškom prestrukturiranja prispevati pomemben delež, minimalna obvezna udeležba oziroma lastni prispevek pa se razlikuje glede na velikostno strukturo družbe ali zadruga. Za male družbe ali zadruga znaša najmanj 25 %, za srednje velike pa najmanj 40 %. Za velike družbe ali zadruga se bo lastni prispevek običajno štel za ustreznega, če bo znašal najmanj 50 % stroškov prestrukturiranja. V izjemnih okoliščinah in ob posebnih težavah (poslovanje družb in zadrug na manj razvitih območjih) lahko Evropska komisija v postopku individualne priglasitve, ki je obvezen za vse velike družbe in zadruga, sprejme prispevek, ki znaša manj kot 50 % stroškov prestrukturiranja.

Lastni prispevek mora biti glede učinkov na stanje solventnosti ali likvidnosti upravičenca običajno primerljiv z dodeljeno pomočjo oziroma instrumentom dodeljene pomoči. Kadar npr. dodeljena pomoč za prestrukturiranje izboljša položaj lastniškega kapitala družbe, bi moral tudi lastni prispevek družbe (oziroma njegovih družbenikov, delničarjev ali upnikov) vključevati ukrepe za izboljšanje lastniškega kapitala, torej dokapitalizacije. Ker bi v primeru zadrug to bilo s strani njenih članov in upnikov težko zagotoviti, je to še dodaten argument, da za zadruga kot oblika pomoči za prestrukturiranje po tem zakonu niso predvidene kapitalske naložbe.

Viri lastnih prispevkov morajo biti v vsakem primeru konkretni, tj. dejanski (dokapitalizacije,

prodaja poslovno nepotrebnega premoženja, odpisi dolgov, novi kreditni viri), izključevati pa morajo pričakovane denarne tokove družbe ali zadruga (prihodnje dobičke in amortizacijo).

K 14. členu:

Program prestrukturiranja je temeljna pravna podlaga, na kateri se sprejme odločitve o dodelitvi pomoči za prestrukturiranje družbi ali zadrugi v težavah. Upoštevajoč dejstvo, da je določanje oziroma predvidevanje ekonomske prihodnosti gospodarskih subjektov v razmerah globalizacije 21. stoletja tvegano in negotovo početje, mora s svojo vsebinsko in analitično doslednostjo zagotavljati, da si bo družba ali zadruga v težavah z razumno stopnjo verjetnosti povrnila dolgoročno sposobnost preživetja na trgu.

Program prestrukturiranja mora omogočiti obnovo dolgoročne sposobnosti preživetja družbe ali zadruga v razumnem časovnem okviru in na podlagi realističnih predpostavk v zvezi s prihodnjimi pogoji poslovanja, pri čemer mora biti izključena vsakršna nadaljnja državna pomoč, ki ni zajeta v načrtu prestrukturiranja. Obdobje prestrukturiranja mora biti čim krajše.

Prestrukturiranje mora vključevati enega ali več naslednjih dejavnosti, ki se nanašajo na vse glavne poslovne funkcije družbe ali zadruga: reorganizacijo in racionalizacijo dejavnosti na učinkovitejšem temelju, ki običajno vključuje prenehanje dejavnosti, ki prinašajo izgube, prestrukturiranje tistih dejavnosti, ki lahko znova postanejo konkurenčne, ter po možnosti širitev poslovanja v smeri novih in donosnih dejavnosti. Običajno lahko vključuje tudi finančno prestrukturiranje v obliki kapitalskih injekcij s strani novih ali obstoječih družbenikov ali delničarjev in zmanjšanje dolgov obstoječih upnikov.

Podrobnejšo vsebino in dispozicijo programa prestrukturiranja bo določila Vlada Republike Slovenije na podlagi podzakonskega akta – uredbe.

K 15. členu:

Program prestrukturiranja mora biti pripravljen na podlagi realističnih in uresničljivih predpostavk. Družbe in zadruga ga morajo pri izvajanju prihodnjih aktivnosti dosledno spoštovati. Načeloma naj se program prestrukturiranja med izvajanjem ne bi spreminjal. V primeru nastopa okoliščin, ki jih objektivno ni bilo mogoče predvideti, ali okoliščin, kjer se nakazuje nova optimalnejša izvedba aktivnosti, se program prestrukturiranja lahko tudi dopolni in/ali spremeni glede vsebine uporabljenih ukrepov in rokov terminske izvedbe (npr. nakup nekoliko drugačnega, a po namembnosti podobnega stroja v okviru tehnološkega prestrukturiranja ali krajši časovni zamik pri nakupu takšnega stroja glede na predvideno časovno dinamiko iz programa prestrukturiranja).

Sprememba programa prestrukturiranja pa ne sme vključevati zahteve po dodatni pomoči, saj bi v tem primeru šlo za novo oziroma ponovno pomoč za reševanje in prestrukturiranje, ki je urejena z drugim in tretjim odstavkom 9. člena.

K 16. členu:

Člen določa najpogostejše uporabljeni dolžniški instrument pomoči za prestrukturiranje v dosednji praksi. Z zakonom je opredeljen maksimalni znesek odloga za odplačilo glavnice, ki po izkušnjah iz dolgoletne prakse ne sme biti prekratek (prehitra obremenitev družbe ali zadruga s stroški servisiranja dolga) niti predolg (s prevelikim odlogom začetka servisiranja dolga postanejo preostale anuitete previsoke), ter ročnost kredita in višino obrestne mere. Sicer se konkretni parametri glede dodeljenega kredita določijo s sklepom Vlade Republike Slovenije, ki v skladu s prvim odstavkom 27. člena tega zakona odloči o dodelitvi pomoči za prestrukturiranje.

Zavarovanja za dodelitev pomoči v obliki dolgoročnega kredita so splošno opredeljena v 28. členu.

K 17. členu:

Subvencije kot instrument pomoči za prestrukturiranje se dodeljujejo izjemoma in v omejenem obsegu. Po svojih značilnostih so dopolnilni podrejeni ukrep drugim oblikam iz 5. člena. V tej povezavi ne pomenijo samostojnega ukrepa, temveč se praviloma vedno kombinirajo z eno ali več drugih oblik pomoči. Uporabljati jih je mogoče samo za ključne poslovne funkcije družbe

ali zadruga – za namene, kadrovskega, tehnološkega in ekološkega prestrukturiranja, ni pa jih dopustno uporabiti pri finančnem prestrukturiranju.

K 18. členu:

Pri dodelitvi poročstva Republike Slovenije za dolgoročni kredit kot oblike pomoči za prestrukturiranje se smiselno uporablja obrazložitev, ki je podana k 16. členu.

Poročstva Republike Slovenije se dodeljujejo za komercialne kredite, ki jih družbam ali zadrugam v težavah dodelijo poslovne banke. Ker so v tem primeru poslovne banke dejanski akterji, ki določijo višino obrestne mere, pri tem pa ni mogoče spregledati dejstva, da so poročstva države prvovrstna oblika zavarovanja, je v zakonu izrecna zahteva, pod kakšnimi pogoji glede obrestnih mer in stroškov kredita se lahko odobrijo ti krediti, da bo Republika Slovenija pristala na izdajo poročstva.

K 19. členu:

Kapitalska naložba je ena izmed mogočih oblik pomoči za prestrukturiranje, ki jo je smiselno uporabiti pri družbi v težavah, ki izkazuje izrazito podkapitaliziranost in insolventnost. Pri uporabi tega ukrepa je potrebna posebna previdnost, saj povečuje delež državnega lastništva v gospodarstvu. Smiselno je, da se ob uporabi kapitalske naložbe že v programu prestrukturiranja predvidi čimprejšnji izstop države iz te naložbe.

Kapitalska naložba se lahko izvede v denarju ali s stvarnim vložkom, zlasti konverzijo terjatev iz naslova predhodno danih kreditov in plačanih poroštev v kapital družbe.

K 20. členu:

Kadar se pomoč za prestrukturiranje dodeli v obliki, ki neposredno izboljša položaj lastniškega kapitala družbe v težavah (npr. če se kot vrsta pomoči uporabi kapitalska naložba ali nesorazmerno obsežna subvencija), bi lahko bili posledično delničarji, člani in/ali podrejeni upniki te družbe zaščiteni pred posledicami svoje neaktivnosti in dejanj, ki bi jih kot dobri gospodarji sicer morali izvesti v korist družbe. S tem se lahko ustvari moralno tveganje, ki oslabi tržno disciplino ter poslovno etiko in v širši gospodarski prostor sporoča napačne signale. Zato je treba pomoč za pokritje izgub dodeliti samo pod pogoji, ki vključujejo ustrezno porazdelitev bremena med obstoječimi vlagatelji.

Pri ustrezni porazdelitvi bremena morajo obstoječi delničarji ali člani in po potrebi tudi podrejeni upniki v celoti prevzeti izgube. Podrejeni upniki bi morali k prevzemanju izgub prispevati bodisi s pretvorbo v lastniški kapital bodisi v obliki odpisa glavnice ustreznih instrumentov. Zato mora priti do odobritve pomoči za prestrukturiranje šele potem, ko se izgube družbe v težavah v celoti upoštevajo ter pripišejo obstoječim družbenikom, delničarjem, članom in imetnikom podrejenih dolžniških instrumentov. To se izvede na način, da se pred dodelitvijo pomoči v obliki kapitalskih naložb zagotovi poenostavljeno zmanjšanje osnovnega kapitala družbe, v skladu s 379. členom ZGD-1 (lahko v ekstremnem primeru tudi v povezavi s 378. členom ZGD-1, ko se osnovni kapital zniža na nič, vendar mora biti na isti skupščini sprejet tudi sklep o povečanju osnovnega kapitala na najmanj zakonsko predpisani minimalni znesek) ali po Zakonu o finančnem poslovanju, postopkih insolventnosti in prisilnem prenehanju (v nadaljnjem besedilu: ZFPPIPP), ki v svojem 199.d členu predvideva poenostavljeno zmanjšanje osnovnega kapitala na podlagi posebnih pravil, ki veljajo v postopku prisilne poravnave zaradi izvedbe finančnega prestrukturiranja, in omogoča »iztisnitev« neaktivnih lastnikov.

V tej zvezi je vsekakor treba tudi zagotoviti, da se v obdobju prestrukturiranja v pravno sprejemljivem obsegu prepreči denarne odlive iz družbe ali zadruga v korist imetnikov lastniškega kapitala ali podrejenih dolžniških instrumentov, razen če bi to nesorazmerno vplivalo na tiste, ki so zagotovili nov lastniški kapital. Ta varovalka ji sicer smiselno umeščena v 22. člen.

K 21. členu:

Z ukrepi za izkrivljanje konkurence, imenovanimi tudi izravnalni ukrepi, se poskuša nevtralizirati vpliv dodeljene pomoči za prestrukturiranje družbi ali zadrugi v težavah na tržni položaj, ki si ga pridobi v razmerju do svojih konkurentov. Višina oziroma intenzivnost pomoči

za prestrukturiranje se določi na podlagi tržne analize in tržnega položaja zadruga ali družbe. Predpostavlja se, da male družbe in zadruga praviloma ne morejo imeti prevladujočega ali dominantnega položaja na relevantnem trgu, zato pri njih izravnalni ukrepi niso zahtevani.

K 22. členu:

Cilj ukrepov v zvezi z ravnanjem je zagotoviti, da se pomoč uporabi samo za financiranje obnove dolgoročne sposobnosti preživetja ter da se ne zlorabi za podaljševanje resnih in vztrajnih izkrivljanj strukture trga ali zaščito družbe ali zadruga pred zdravo konkurenco. Da bi se preprečila slabitev učinkov strukturnih ukrepov, je treba v vseh primerih uporabiti naslednje ukrepe v zvezi z ravnanjem, ki jih je treba načeloma izvajati tudi ves čas trajanja načrta prestrukturiranja: (i) od družb in zadruga je treba zahtevati, da se med prestrukturiranjem odpovejo nakupu delnic v drugih družbah in zadrugah, razen kadar je to nujno potrebno za zagotovitev njihovega dolgoročnega preživetja. Cilj tega je zagotoviti, da se pomoč uporabi za obnovo sposobnosti preživetja, in ne za financiranje naložb ali povečanje prisotnosti upravičenca na obstoječih ali novih trgih, in (ii) od družb in zadruga je treba zahtevati, da pri trženju svojih proizvodov in storitev ne razglašajo državne podpore kot konkurenčno prednost. Takšne omejitve in sankcije zoper kršitve omejitev se običajno uredijo s pogodbo o izplačilu dodeljene državne pomoči, podpisane med družbo ali zadrugo in pristojnim ministrstvom.

K 23. členu:

Člen opredeljuje novo vrsto pomoči družbam in zadrugam v težavah - začasno podporo prestrukturiranju, ki je bila na celotnem območju Evropske unije uvedena s smernicami 2014. V navedenih smernicah se ta vrsta državne pomoči lahko obravnava kot povsem samostojna, lahko pa se kombinira z drugima vrstama pomoči za družbe in zadruga v težavah, tj. (i) z pomočjo za reševanje, pri kateri je lahko začasna pomoč za prestrukturiranje nadaljevanje pomoči za reševanje, ali (ii) pomočjo za prestrukturiranje, pri kateri je lahko začasna pomoč za prestrukturiranje le prvi del ukrepa celovitega prestrukturiranja.

Na podlagi 10-letnih izkušenj z dodeljevanjem pomoči družbam v težavah se glede preglednosti, jasnosti, hitrosti in predvsem odvajanja gospodarskih subjektov od ponavljajočih se državnih posegov, začasna pomoč za prestrukturiranje s predlogom zakona institucionalizira kot nova, izključno samostojna vrsta pomoči.

Ta vrsta pomoči je namenjena le malim in srednje velikim družbam in zadrugam v težavah ter se lahko dodeli izključno kot dolžniški instrument. Njena prednost v primerjavi s pomočjo za prestrukturiranje je v tem, da je postopek hitrejši in družbi ali zadrugi v manjše administrativno breme, saj se zahteva le priprava poenostavljenega programa prestrukturiranja. Namenjena je predvsem družbam in zadrugam z likvidnostnimi težavami, ki pa še nimajo trajnih težav z insolventnostjo ter se njihovo prestrukturiranje izvaja s pretežno lastnimi viri.

Kot predvidevajo smernice 2014 in tudi besedilo četrtega odstavka tega člena, je opisana pomoč namenjena tudi malim in srednje velikim družbam in zadrugam, v katerih ima država neposredno ali posredno 25- ali več odstotni delež kapitala ali glasovalnih pravic. Takšno besedilo je bilo treba izrecno navesti zaradi pravil določevanja velikosti družb in zadruga v skladu s smernicami EU (COMMISSION RECOMMENDATION of 6 May 2003 concerning the definition of micro, small and medium-sized enterprises, UL C št. 361 z dne 6. 5. 2003, str. 39–41) in kot izjemo od pete alineje prvega odstavka 3. člena. Pravila v navedenih evropskih smernicah se razlikujejo od meril za določanje velikosti družb po ZGD-1, še posebej je to izraženo pri družbah, ki so v lasti države, in jih mora Republika Slovenija spoštovati v vseh primerih, povezanih z dodeljevanjem državnih pomoči. Po teh pravilih je lahko npr. družba ali zadruga po vseh merilih (število zaposlenih, prihodki od prodaje, vrednost aktive) mala ali srednje velika, vendar če ima država več kot 25-odstotni delež lastništva ali upravljaljskih pravic, zapade pod kategorijo velike družbe ali zadruga. Če ne bi bilo navedenega četrtega odstavka, bi bilo 23. člen v povezavi s peto alinejo prvega odstavka 3. člena mogoče razumeti tako, da male in srednje velike družbe in zadruga v državni lasti niso upravičene do te nove vrste pomoči. To pa ni namen smernic 2014 in tudi ne pričujočega zakonskega predloga.

K 24 in 25. členu:

Člen določa, da je začasna podpora za prestrukturiranje usmerjena v srednjeročno obdobje, kot instrumenta pa sta predvidena kredit ali poroštvo za kredit za obdobje največ osemnajstih

mesecev. Obrestna mera je podobno kot pri pomoči za reševanje določena skladno s pravili Evropske komisije (gl. obrazložitev k 11. in 12. členu, zadnji odstavek).

K 26. členu:

Člen opredeljuje potrebno dokumentacijo, ki jo mora oddati družba ali zadruga pristojnemu ministrstvu, če želi kandidirati za eno od zakonsko predvidenih vrst pomoči.

Pri tem sta ključna osnutek programa prestrukturiranja, poenostavljeni program prestrukturiranja oziroma potrjen program prestrukturiranja (odvisno od vrste), in dogovor z večino bank upnic o sodelovanju pri prestrukturiranju z mnenjem koordinatorja o dolgoročni sposobnosti preživetja družbe ali zadruga.

Z zahtevo, ki bo za razliko od dosedanje prakse uvedena prvič, bo vpeljana večja vloga tržnih deležnikov pri prestrukturiranju družb in zadrug, saj bodo morali dejavno sodelovati pri reševanju finančnega stanja slednjih. Izmed vključenih finančnih upnikov (sporazum bo morala podpisati glede na število večina vključenih bank upnic, torej več kot 50 odstotkov – v praksi to pomeni pri npr. 4 upnicah najmanj 3, pri 5 upnicah prav tako najmanj 3, prav tako bodo morali ti upniki razpolagati z več kot 50-odstotnim relativnim deležem terjatev) bo moral izbrani koordinatorski, to je običajno banka upnica z največjim zneskom finančnih terjatev, predložiti tudi svojo oceno dolgoročne sposobnosti za preživetje družbe ali zadruga, kar bo pripomoglo k višji strokovnosti in profesionalnosti postopka. Priloženo mnenje koordinatorja je pogoj za dodelitev pomoči, ni pa nanj vezana odločitev Vlade Republike Slovenije. Mnenje je le dodatni varnostni filter finančne vzdržnosti programa prestrukturiranja družbe ali zadruga, ki ga da zunanji, tržni deležnik.

V členu je s postopkovnega vidika opredeljeno, da pristojno ministrstvo vlogo pregleda in preveri izpolnjevanje temeljnih (oziroma nujnih) pogojev iz 7. člena tega zakona in spoštovanje pravila enkratnosti pomoči iz 9. člena tega zakona. K strokovnosti in preglednosti postopka, kar je eno izmed načel dodeljevanja pomoči družbam in zadrugam v težavah, opredeljeno v 2. členu, prispeva tudi zahteva po mnenju, ki ga pripravi strokovna medresorska komisija. Strokovna medresorska komisija preveri nujni pogoj za dodelitev pomoči po tem zakonu, to je verodostojnost osnutka programa prestrukturiranja, poenostavljenega programa prestrukturiranja ali potrjenega programa prestrukturiranja, ki družbi ali zadrugi zagotavlja obnovo dolgoročne sposobnosti preživetja na trgu. To je ključna odločitev o smiselnosti dodelitve pomoči. Na tej podlagi pripravi tudi predlog vrste, oblike in višine pomoči.

V zahtevnih primerih prestrukturiranja družbe ali zadruga v težavah si lahko pristojno ministrstvo z namenom zagotovitve dodatnega strokovnega in neodvisnega mnenja pridobi tudi ekspertizo ter skrbni pravni, finančni in ekonomski pregled strokovnih institucij s področja finančnega svetovanja in revizije, ki se ukvarjajo s tovrstno dejavnostjo. Takšna ekspertiza vključuje tudi pregled celotne poslovne dokumentacije na sedežu družbe ali zadruga.

K 27. členu:

Člen določa, da o dodelitvi pomoči za reševanje in prestrukturiranje odloča Vlada Republike Slovenije. V primeru malih in srednje velikih družb in zadrug povsem samostojno in suvereno na podlagi ustrezno potrjene sheme pomoči za reševanje in prestrukturiranje pri Evropski komisiji. Zakonsko besedilo je namreč na podlagi skladnosti s smernicami 2014 priglašeno kot shema pomoči za reševanje in prestrukturiranje za male in srednje velike družbe in zadruga v težavah.

Če se odloča o pomoči za reševanje in prestrukturiranje za veliko družbo ali zadruga o pomoči, ki presega 10 mio EUR, lahko Vlada RS odloča o dodelitvi le pod pogojem, da je Evropska komisija v skladu s postopkom individualne priglasitve sprejela sklep o skladnosti pomoči s pravili notranjega trga Evropske unije.

Pogodbe za dodelitev pomoči za reševanje in prestrukturiranje praviloma v imenu Vlade Republike Slovenije sklepa pristojni minister, ki ga za to v skladu z Zakonom o Vladi Republike Slovenije in Poslovnikom Vlade Republike Slovenije pooblasti vlada. Običajno takšno pooblastilo pridobi minister, ki je bil predlagatelj dodelitve pomoči za reševanje in prestrukturiranje, o kateri odloča Vlada Republike Slovenije.

Kadar je kot instrument pomoči predvideno poroštvo Republike Slovenije, vladno pooblastilo za podpis pogodbe za dodelitev pomoči za reševanje in prestrukturiranje pridobi minister, pristojen za finance, kar je v skladu z drugo točko 86. člena Zakona o javnih financah.

Zoper odločitev vlade ni pritožbe in ni mogoče sprožiti ustavnega spora.

K 28. členu:

S členom se določa, da mora družba ali zadruga kredit, poroštvo in subvencijo za ohranitev delovnih mest zavarovati s primernim zavarovanjem. Kot primerno zavarovanje se na podlagi dosedanje prakse šteje zavarovanje v obliki zastavne pravice na nepremičnem ali premičnem premoženju, v izjemnih primerih, kadar je tako nepremično kot tudi premično in drugo premoženje družb in zadrug v težavah je praviloma že obremenjeno s hipotekami oziroma zastavnimi pravicami, kar posledično pomeni nemožnost zagotovitve kvalitetnega zavarovanja, je dopustna tudi druga oblika zavarovanj (menica, izvršnica).

Drugih vrst subvencij iz 17. člena tega zakona družbi ali zadrugi ni treba zavarovati, saj se izplačujejo po načelu dokumentarnega črpanja na podlagi predloženih dokazil o izvedbi aktivnosti.

Podrobnejši način (npr. sklenitev notarskega zapisa za zavarovanje denarne terjatve) in oblike zavarovanj določi Vlada Republike Slovenije.

K 29. členu:

Pristojna ministrstva morajo na podlagi sklenjenih pogodb preverjati izvajanje programov prestrukturiranja družb in zadrug, ki so prejele pomoč za reševanje in prestrukturiranje, in vzpostaviti sistem kazalnikov učinkovitosti dodeljevanja tovrstnih pomoči. Način preverjanja izvajanja in nadzora nad izvajanjem programa prestrukturiranja določi Vlada Republike Slovenije z uredbo.

K 30. členu:

Ministrstva morajo voditi evidence za učinkovito spremljanje in nadzor nad izvajanjem zakona. Oblike in postopke nadzora bo podrobneje določila Vlada Republike Slovenije z uredbo.

K 31. členu:

Viri, iz katerih se zagotavljajo sredstva za pomoč družbam in zadrugam v težavah, so opredeljeni v proračunu Republike Slovenije v okviru finančnih načrtov pristojnih ministrstev. Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo ima za namene iz tega zakona zagotovljena dodatna sredstva na posebni proračunski postavki, ki je namenjena za sanacijo in prestrukturiranje na podlagi Zakona o uporabi sredstev, pridobljenih iz naslova kupnine na podlagi Zakona o lastninskem preoblikovanju podjetij (Uradni list RS, št. 45/95,34/96-ZSRR, 60/99, 22/00-ZSJ, 67/01 in 47/02).

K 32. in 33. členu:

Z dnem uveljavitve predloga zakona prenehata veljati Zakon o pomoči za reševanje in prestrukturiranje gospodarskih družb v težavah (Uradni list Republike Slovenije, št. 44/07 – uradno prečiščeno besedilo, 51/11, 39/13 in 56/13) in na njem temelječa Uredba o merilih, vsebini programa prestrukturiranja, pogojih za pridobitev poroštev, nadzoru in vodenju evidenc o dodeljenih državnih pomočeh gospodarskim družbam v težavah (Uradni list Republike Slovenije, št. 13/06).

Vlada Republike Slovenije mora v treh mesecih po uveljavitvi tega zakona izdati uredbo za določbe iz drugega odstavka 14. člena, petega odstavka 23. člena, drugega odstavka 28. člena, drugega odstavka 29. člena in drugega odstavka 30. člena tega zakona.

K 34. členu:

Vsi postopki, ki so se začeli pred uveljavitvijo tega zakona, se zaključijo po določbah tega zakona, saj je zakonska snov opredeljena na podlagi novih smernic iz leta 2014, ki so začele veljati 1.7.2014, kot skrajni rok za njihovo uveljavitev, in hkrati prehodno obdobje, ko je še bila

mogoča obravnava po smernicah iz leta 2004, pa je Evropska komisija določila 1.2.2015. Po tem roku potečejo vse pri Evropski komisiji priglašene sheme pomoči za reševanje in prestrukturiranje, ki temeljijo na nacionalnih (z vidika domačega prava morda še veljavnih) predpisih držav članic.

Pristojna ministrstva, vključno z Ministrstvom za gospodarski razvoj in tehnologijo, ne razpolagajo z nobeno vlogo za dodelitev državne pomoči družbi ali zadrugi v težavah, ki bi bila oddana pred 1.7.2014, in bi bila upravičena do obravnave po smernicah iz leta 2004 in obstoječem zakonu.

K 35. členu:

Vsebina zakona je zelo pomembna za družbe in zadruge v težavah, zato je predviden petnajst dnevni rok za seznanitev pred uveljavitvijo zakona.

IV. BESEDILO ČLENOV, KI SE SPREMINJAJO

/

V. PREDLOG, DA SE PREDLOG ZAKONA OBRAVNAVA PO NUJNEM OZIROMA SKRAJŠANEM POSTOPKU

/

VI. PRILOGE

- delovni osnutek nove uredbe

**PREDLOG
(EVA)**

Na podlagi drugega odstavka 14. člena, petega odstavka 23. člena, drugega odstavka 28. člena, drugega odstavka 30. člena in drugega odstavka 31. člena Zakona o pomoči za reševanje in prestrukturiranje gospodarskih družb in zadrug v težavah (Uradni list RS, št. _/16) izdaja Vlada Republike Slovenije

**UREDBO
o vsebini programa prestrukturiranja, zavarovanju ter nadzoru in vodenju evidenc o
dodeljenih pomočeh za reševanje in prestrukturiranje
gospodarskih družb in zadrug v težavah**

I. SPLOŠNA DOLOČBA

1. člen

Ta uredba natančneje določa:

- vsebino ter zahtevana dokazila programa prestrukturiranja in poenostavljenega programa prestrukturiranja gospodarskih družb (v nadaljnjem besedilu: družb) in zadrug v težavah,
- zavarovanja za dodeljene pomoči za reševanje in prestrukturiranje
- nadzor nad izvajanjem programa prestrukturiranja,
- vrsto in način vodenja evidenc pomoči za reševanje in prestrukturiranje gospodarskih družb in zadrug v težavah.

II. PROGRAM PRESTRUKTURIRANJA

3. člen

Vsebino programa prestrukturiranja sestavljajo:

- uvod,
- analiza vzrokov za nastale težave,
- program prestrukturiranja,
- porazdelitev bremena prestrukturiranja med obstoječe tržne deležnike (lastnike, podrejene upnike in upnike).

1. Uvod programa prestrukturiranja

4. člen

V uvodu k programu prestrukturiranja je treba navesti:

- splošne podatke družbe ali zadruge,
- organizacijsko shemo gospodarske družbe ali zadruge,
- lastniško sestavo in kapitalske povezave (povezane družbe in zadruge v skupini) ter
- kratek zgodovinski pregled razvoja družba ali zadruge.
- opredelitev sistemske vloge družbe ali zadruge v regiji oziroma sektorju.

2. Analiza vzrokov za nastale težave

5. člen

V programu prestrukturiranja je treba navesti analizo vzrokov za nastale težave z oceno gospodarskih in socialnih posledic ob stečaju družbe ali zadruga po naslednjih sklopih:

- analiza po poslovnih funkcijah,
- tržna analiza z vidika relevantnega trga,
- analiza finančnega poslovanja za zadnja tri leta,
- organizacijsko-statusni vidik prestrukturiranja ter
- socialna sestava v gospodarski družbi ali zadrugi in regiji.

3. Program prestrukturiranja

6. člen

Program prestrukturiranja mora vsebovati:

- cilje prestrukturiranja,
- trajanje prestrukturiranja,
- strategijo prestrukturiranja,
- projekcijo poslovanja,
- projekcijo denarnih tokov,
- izravnalne ukrepe,
- opredelitev pomembnosti gospodarske družbe ali zadruga z vidika tržnega položaja (nevarnost monopola, duopola ... ob morebitnem propadu),
- opredelitev pomembnosti gospodarske družbe ali zadruga z vidika tehnološke zahtevnosti poslovnih procesov in proizvodnega asortimenta (nevarnost izgube pomembnega tehničnega in strokovnega znanja za državo).

7. člen

Cilj prestrukturiranja mora biti v zagotavljanju dolgoročne sposobnosti gospodarske družbe ali zadruga za preživetje.

8. člen

Trajanje prestrukturiranja mora biti določeno z navedbo datuma potrditve in načrtovanega datuma konca programa prestrukturiranja.

9. člen

Strategija prestrukturiranja mora biti zasnovana po naslednjih področjih:

- tržno prestrukturiranje na podlagi tržne analize, ki mora biti narejena po programih, cene pa morajo biti primerljive s konkurenco;
- tehnološko prestrukturiranje s strukturnimi ukrepi za ustavitev slabšanja finančnega položaja gospodarske družbe ali zadruga, predvsem opustitev deficitnih dejavnosti, ki bi tudi po prestrukturiranju povzročale izgube, in tehnološka posodobitev z uvajanjem novih donosnih dejavnosti;
- finančno prestrukturiranje:
 - a) prestrukturiranje dolgov s strani upnikov,
 - b) dokapitalizacija družbe in prodaja poslovno nepotrebnega premoženja;

- kadrovsko prestrukturiranje:
 - predlogi ukrepov za ohranitev delovnih mest,
 - program za reševanje presežnih delavcev ter
 - program usposabljanja in izobraževanja delavcev;
- ekološko prestrukturiranje s programom ukrepov za razbremenitev neugodnega vpliva v okolju in prilagoditev veljavnim ekološkim standardom.

Program prestrukturiranja mora vsebovati tudi dokazilo, da bi se družba ali zadruga, ki je upravičeno do pomoči za reševanje in prestrukturiranje, brez pomoči prestrukturirala, prodala ali likvidiralo tako, da se ne bi doseglo ciljev skupnega interesa ter bi bila ogrožena sistemsko pomembna vloga družbe ali zadruga pri razvoju države, regije ali sektorja, ki je opredeljena v 3. členu zakona

10. člen

Projekcija poslovanja za petletno obdobje izvajanja programa prestrukturiranja mora vsebovati:

- projekcijo bilanc stanja in izkazov poslovnega izida, izdelano v različicah optimistična, realna in pesimistična. V stroških morajo biti vključene amortizacija in finančne dajatve,
- projekcijo denarnih tokov po četrtletjih za petletno obdobje,
- program prestrukturiranja naj bi se izvajal po realni različici, ki je tudi podlaga za izračun potrebne višine pomoči za obnovo preživetja družbe ali zadruga,
- izračun pričakovanega donosa kapitala,
- časovni raspored dejavnosti,
- višino lastnega prispevka gospodarske družbe ali zadruga za prestrukturiranje,
- način spremljanja prestrukturiranja in njegovih učinkov na gospodarsko družbo ali zadrugo.

11. člen

Izravnalni ukrepi so tisti, s katerimi se zmanjšujejo škodljivi učinki dodeljene pomoči za prestrukturiranje na možnosti poslovanja ter preprečujejo motnje konkurence na trgu, zmanjšujejo presežne zmogljivosti in odpravljajo dolgotrajne presežne zmogljivosti.

4. Priloge in listine

12. člen

Gospodarska družba ali zadruga mora poleg dokumentacije iz člena Zakona o pomoči za reševanje in prestrukturiranje gospodarskih družb in zadrug v težavah (Uradni list RS, št. _/16, v nadaljnjem besedilu: zakon) ob predložitvi programa prestrukturiranja priložiti k vlogi naslednje listine:

- sklepe nadzornega sveta oziroma drugega pristojnega organa gospodarske družbe ali zadruga o potrditvi programa prestrukturiranja,
- soglasja pomembnejših upnikov in večinskih lastnikov glede sodelovanja v programu prestrukturiranja (dokapitalizacija, odpust dolgov).

III. POENOSTAVLJENI PROGRAM PRESTRUKTURIRANJA

13. člen

Poenostavljeni program prestrukturiranja mora vsebovati:

- analizo vzrokov za nastale težave z oceno gospodarskih in socialnih posledic ob stečaju gospodarske družbe ali zadruga,

- predstavitev ciljev gospodarske družbe ali zadruga in strategije za doseg ciljev po posameznih področjih,
- prestrukturiranje (tržno, tehnološko, finančno, kadrovsko in ekološko),
- projekcije poslovanja za petletno obdobje v realistični različici,
- ukrepe za povrnitev dolgoročne sposobnosti preživetja na trgu in časovni razpored dejavnosti.

IV. ZAVAROVANJA

14. člen

Gospodarska družba ali zadruga v težavah, ki prosi za pomoč za reševanje in prestrukturiranje, mora v zavarovanje obveznosti iz subvencije za ohranitev delovnih mest, kredita in/ali poročstva Republike Slovenije pred sklenitvijo pogodbe s pristojnim ministrstvom zagotoviti ustrezno zavarovanje.

Navedene oblike pomoči za reševanje in prestrukturiranje se zavarujejo z vpisom hipoteke v korist Republike Slovenije v zemljiško knjigo. Hipoteka mora biti vpisana kot najzgodnejša po času začetka svojega učinkovanja glede na morebitne druge hipoteke ali zemljiške dolgove, vknjižene ali predznamovane glede zastavljene nepremičnine, oziroma mora, če je vknjižena s poznejšim časom zavarovanja, vključevati najzgodnejše prednostno poplačilno upravičenje na podlagi podreditve prednostnega poplačilnega upravičenja, ki se zaznamuje pri najzgodnejši hipoteki. Če terjatve ni mogoče zavarovati s hipoteko na prej opisani način, se na podlagi sklepa Vlade Republike Slovenije lahko izvede tudi vpis hipoteke s poznejšim časom učinkovanja ali pa se za zavarovanje uporabi premoženo ali drugo premoženje ali katera koli druga oblika (npr. izvršnica, menica).

V primeru obstoja odvisnih in/ali obvladujočih gospodarskih družb ali zadrug le-ta pri zavarovanju obveznosti iz prvega odstavka tega člena nastopijo kot solidarni dolžniki.

Ustrezno razmerje med vrednostjo premoženja, danega v zavarovanje obveznosti, in višino poročstva določi ministrstvo, pristojno za finance. Podlaga za določitev razmerja je cenitveno poročilo o zastavljenem premoženju, ki ni starejše od šestih mesecev.

Cenitveno poročilo o premoženju za zavarovanje oblik pomoči iz prvega odstavka tega člena izdelata certificirani cenilec Slovenskega inštituta za revizijo.

15. člen

Vse stroške v zvezi zavarovanjem kredita, kredita s poročtvom Republike Slovenije in subvencije za ohranitev delovnih mest, vključno s stroški notarskega zapisa z ustanovitvijo hipoteke in stroški vpisa v zemljiško knjigo, nosi gospodarska družba ali zadruga, ki prejme pomoč za reševanje in prestrukturiranje.

V. NADZOR

16. člen

Gospodarska družba ali zadruga, ki je prejela pomoč na podlagi zakona, te uredbe in sklenjene pogodbe, mora poročati o izvajanju programa prestrukturiranja pristojnemu ministrstvu, enkrat na leto po izdelanih finančnih izkazih oziroma revidiranih finančnih izkazih, če je zavezana k reviziji.

Velika gospodarska družba ali zadruga morajo prvič poročati o izvajanju programa šest mesecev po dodelitvi pomoči za prestrukturiranje ali začasni podpori prestrukturiranju, nato pa do konca programa prestrukturiranja enkrat na leto po izdelanih revidiranih finančnih izkazih.

Gospodarska družba ali zadruga mora ne glede na svojo velikost poročati o namenski porabi sredstev pomoči sočasno s poročilom o izvajanju programa prestrukturiranja in priložiti dokazila o tej porabi.

Gospodarska družba ali zadruga, ki je prejela pomoč za reševanje in prestrukturiranje, mora omogočiti pristojnemu ministrstvu, oziroma od njega pooblaščenim osebam pregled vseh poslovnih knjig in listin, ki se nanašajo na program prestrukturiranja in namensko porabo sredstev.

VI. EVIDENCE

17. člen

Pristojno ministrstvo, mora voditi elektronske evidence za spremljanje in nadzor nad dodeljenimi pomočmi za reševanje in prestrukturiranje, in sicer:

- seznam gospodarskih družb ali zadrug, ki so prejele pomoč, z opisom vrste pomoči, višino pomoči, datumom odobritve in datumom črpanja pomoči,
- seznam poročil gospodarskih družb ali zadrug, ki so prejele pomoč,
- seznam gospodarskih družb ali zadrug, katerih vloga za dodelitev pomoči za reševanje in prestrukturiranje je bila zavrnjena oziroma zavržena.

VII. KONČNE DOLOČBE

18. člen

Z dnem uveljavitve te uredbe preneha veljati Uredba o merilih, vsebini programa prestrukturiranja, pogojih za pridobitev poroštev, nadzoru in vodenju evidenc o dodeljenih državnih pomočeh gospodarskim družbam v težavah (Uradni list RS, 13/06).

19. člen

Ta uredba začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.